Hayat

Bu sayıda :

En enteresan resimleriyle CALLAS - ONASSİS aşk macerası ve Japonyada batan **ERTUĞRUL** gemisinin tablo halinde resmi

SAYI: 39

25 EYLÜL 1959
125 KURUŞ

En dar gelirli vatandaşlarımızın Tül Perde ihtiyacını karşılayabilmek üzere diğer çeşitli kalitelerimize ilâveten bir zaman için çıkarmış olduğumuz

HALK TİPİ

EREN REKLÂM

SANCAK MARKA TÜL PERDELERİMİZİN

görülen büyük alakadan dolayı bir müddet daha imaline devam edileçektir.

Halk tipi Sancak tül perdeleri bol desenli, eni-boy, sabit avrupa kolalı, yıkandığında çekmeyen 2 metre eninde zarif perdelerdir.

HER YERDE METRESİ 9 LİRADIR

mefruşatçılardan muhakkak arayınız.

İstanbul Sirkeci, Doğubank İş Hanı kat 1 Tel. 22 33 93

GRAFİKA

Bu lezzetli bifteği *afiyetle* yiyiniz!

Ispanaklı Biftek

Kullanılacak malzeme: 4 biftek, 50 gr. rende peynir, 1 yumurta sarısı, 2 tatlı kaşığı kırmızı şarap, 1 kilo ıspanak, 2 soğan, 4 küçük domates, 200 gr. SANA, tuz, biber.

Yapılması: Biftekler SANA'da hafif kızartılır, tuz, biber konur. Rende peynir, yumurta, şarap, tuz karıştırılır, biftekler bu sosa bulanır ve tepsiye dizilerek çok kuvvetli fırında kızartılır. 1 kilo ıspanak, rende soğan, 100 gr. SANA ve tuz ile ıspanak kavurması hazırlanır. Domatesler ikiye bölünüp SANA'da kızartılır ve biftekler, ıspanak, domatesler tabağa dizilerek servis yapılır.

5176

Bir gece eğlencesine çıkarken...

Saçlarınıza Necipbey Briyantini sürmeyi ihmal etmeyiniz.

Saçlarınızı binbir parıltılarla süsler ve gece boyunca saç tualetinizi bozulmaktan korur.

YAĞLI ve YAĞSIZ

Necipbey

BRİYANTİNLERİ

Yeni ambalaj Yüksek kalite

Hayat

BELINDA LEE
(Fotoğraf : Fritko - Union)

HAFTALIK MECMUA

YIL : 4 SIRA No. : 155
SAYI : 39 CİLT : II 1959

SAHİBİ : Şevket RADO

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ :
Hikmet Feridun ES

YAZI İŞLERİNİ FİİLEN İDARE EDEN MESUL MÜDÜR :
İbrahim ÇAMLI

REDAKSİYON :
Sadun ALTUNA
Hikmet ANDAÇ

RESİM ve BAŞLIKLAR :
Ayhan ERER
Oral ORHON

FOTOĞRAFLAR :
FOTO HAYAT (Hususi Servis) - M. Sürenkök (Ankara) Turizm Fotoğraf Aj. (İzmir) Associated Press - United Press - Keystone - T. Haberler Ajansı - Ajans Ekspres.

TELİF HAKLARI :
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Mehaz göstermek suretiyle dahi alınamaz. Mecmuamıza gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

İDARE YERİ :
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No. 7, İstanbul. Tel : 27 34 56

DİZİLDİĞİ YER :
Doğan Kardeş Yayınları Anonim Şirketi Basımevi - İst.

BASILDIĞI YER :
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi - İstanbul.

İLÂNLAR :
Türk Basın Birliği Resmi İlânlar Limited Ortaklığından verilen ve tekniğimize uygun olarak hazırlanmış her türlü ilân alınır.

ABONE ŞARTLARI :
(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £

HAYAT Mecmuası yabancı memleketlerde Dolar olarak 15 Cent'e, İngiliz Lirası olarak 1 Shilling'e veya bunların karşılığı olan fiatla satılır. Abone olmak isteyenler yukarıda yazılı Dolar veya İngiliz Lirasını T. C. Merkez Bankası vasıtasiyle adresimize gönderdikleri takdirde mecmualarını muntazaman alırlar. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak posta masrafı ayrıca tahsil edilir.

Bu Aşk İstanbulda Alevlendi

Yunanlı milyarder Onassisle opera yıldızı Callas'ın, dedikodusu bütün dünyayı saran aşk hikâyeleri. 4-5 inci sahifelerimizde...

BU AŞK İSTANBULDA ALEVLENDİ

MEŞHUR Yunanlı milyarder Onassis'in Christina yatı, Monako'dan 23 temmuzda hareket etmişti. Bu güzel yat İtalya ve Yunanistan sahillerini takiben Marmaranın mavi sularına girip Büyükada açıklarında demirlediği zaman, bütün dikkat ve nazarlar Onassis'ten ziyade yatta misafir olarak bulunan Churchill ile ünlü opera yıldızı Callas'ın üzerinde toplanıyordu. Onassis, güvertede, herkesin gözü önünde, hiçbir vesile yok gibi görünürken Callas'a sarılarak onu iki yanağından hararetle öptüğü vakit bile, bu iki şahsiyet arasında bir gönül macerasının çoktan başlamış olduğu ihtimali kimsenin aklına gelmemişti. Öyle ya, Onassis'in 28 yaşında, görünüş itibariyle Callas'la mukayese edilemiyecek kadar güzel karısı, bu kadından doğma iki de çocuğu vardı. Öbür taraftan Callas, kendisinden çok yaşlı olmakla beraber, çok sadık ve fedakâr bir kocaya sahipti. Ama gönül işi bu, belli olmuyor ki... Asırlardır tabii cazibesi ve sihriyle sevdalıları daima coşturmuş olan Boğaziçi; biri 55, diğeri 35 yaşında olan iki âşığın epey zamandan beri devam eden sevgisini büsbütün alevlendirdi. O kadar ki, iki âşık biribirlerine karşı olan düşkünlüklerini etraftan gizliyemiyecek derecede yekdiğerinin akıntısına kapılmıştı. Yatta konuşulan umumi lisan İngilizceydi. Fakat Churchill'in ve Callas'ın İtalyan kocası Meneghini'nin yanında bile iki sevgili apaçık ve de-

İLK AŞKI — Callas'ı ilk beğenen erkek Meneghini olmuştu. Biraz yaşlıcaydı ama, müşfikti ve Callas'ı da hakikaten seviyordu. Üstelik zengindi.

KIRALİÇELER ELİNİ SIKIYOR — Covent Garden'deki bir galada Kıraliçe Elizabeth, dünya çapındaki sanatkârın elini sıkıp ona iltifat etmişti.

CALLAS İKİ ERKEK ARASINDA — Yakın bir geçmişe kadar üçü birlikte tam bir ahenk içinde geçiniyorlardı. Onassis'in, içinden pazarlıklı olduğunu Meneghini (sağda) nereden bilsin?

GECE BULUŞMASI — Son yat gezisinden sonra Milâno'da «Monte Merlo» kulübünde Callas ve Onassis bir gece saat sabahın üçüne kadar baş başa delice içip plânlar kurdular.

ALDATILAN İKİ İNSAN — Bu iki insanın dertleri aynı. Halbuki biri 110 kiloluk bir kadını ince ve meşhur bir primadonna yapmış, öbürü ise armatör olan kocasını, babasının nüfuzu ile milyarder bir iş adamı haline getirmişti. Mükâfatları aldatılmak oldu.

AŞKI GÖZÜNDEN BELLİ — İkisi de şöhret sahibi olduğu halde etraftakilere hiç aldırmıyorlar. Callas'ın hiç kimseye bu kadar hayran baktığı görülmemiştir. Ama Onassis biraz düşünceli.

vamlı surette Rumca konuşmaktan vazgeçmiyorlardı. Patrikhaneyi ziyaret vesilesiyle fotoğraf çekilirken bile Callas kendini hep ön plânda göstermek gayretiyle, biçare Tina'nın, kocası Onassis'in yanında yer almasına meydan vermiyordu. Tabii bütün bu davranışların mânası şimdi meydana çıkıyor. Meğer bu hareketlerin altında neler saklıymış da kimsenin haberi yokmuş.

Callas ile Onassis'in müşterek olan tarafları çoktu. Biri meşhur bir armatör, öbürü meşhur bir artistti. İkisi de Yunan asıllı idi. İkisi de evveliyatı karanlık ailelerin çocukları idiler ve nihayet ikisi de evliydi.

Yat, İstanbuldan ayrılırken alev çoktan bacayı sarmış bulunuyordu. Meneghini bu yakınlığı hissediyor; fakat karaya çıktıktan sonra bu geçici maceranın nihayete ereceğini ümit ediyordu. Halbuki iş böyle olmadı. Hâdiseler süratle gelişti ve bugün bütün dünya basınının alâkasını çeken neticeyi hazırladı.

İstanbuldan ayrılan yat 13 ağustosta Monako'ya demirledi. Onassis, Callas ile kocasını kendi hususi uçağı ile Milânoya götürüp bıraktı. 27 ağustosta ünlü armatör Milâno'ya gelerek bu defa yalnız Callas'ı alıp Monako'ya götürdü. Burada şahane bir ziyafet verdi. Fakat Callas bu ziyafette görünmemişti. 29 ağustosta Christina yatı Venediğe hareket etti. Gemide Tina Onassis tek başına idi. Aynı gün Onassis ve Callas da Venediğe uçakla gittiler. Vaziyet çok karışık bir hal alıyordu. Eylülün ikisinde Onassis, Callas'ı uçakla Milâno'ya bıraktı ve geri döndü. Ertesi gün Callas'ın telefonu çaldı. Onassis, primadonnadan uzak yaşıyamıyacağını, akşama uçakla Milâno'ya gelip Callas'la yemek yiyeceğini bildiriyordu. O akşam hakikaten Callas'la yemek yiyen Onassis, ertesi sabah erkenden gene Callas'la beraber bir avukatın yazıhanesine gitti. Aynı gün otomobille Venediğe hareket etmek mecburiyetinde olan Onassis, geceyi orada geçirmiyerek akşama tekrar Milâno'ya döndü ve Callas'la bir gece kulübüne gitti. Ertesi gün Venedik'e gitmek üzere uçağa bindi. Fakat Turin'e inip benzin ikmali yaptıktan sonra istikamet değiştirerek gece 10 da Nis'e vardı. Callas da yanında idi. Ne gibi bir maksat ve düşünce ile bu seyahatleri yaptıkları, beraber oldukları bu zaman zarfında neler görüştükleri tabii bilinmiyordu. İki gün sonra gene uçakla Callas'ı Milâno'ya getirdi. Çünkü artistin Scala'da işi vardı. Aynı gün Meneghini gazetecilere beyanatta bulunmuş ve «Karımla aramızda her şey bitti» demişti. O gün Onassis gene uçakla Venedik'e hareket etti. Bu arada Meneghini avukatlariyle istişare ediyor, boşanma için bir şekil bulmıya çalışıyordu. Ama, Onassis dedikodulara hiç kulak asmıyordu. Tekrar Milâno'ya dönerek Callas'la mükemmel bir yemek yedi. Bir gün sonra da Paris'e dönmüş olan karısı Tina'nın ve ailesinin yanına gitti.

Tina açık renk bir elbise giymiş olduğu halde pürneşe kocasiyle birlikte o akşam Sen nehri kıyısındaki Bougival'de yemek yedi. Onları görenler aralarında en ufak bir gerginlik bile olmadığına yemin edebilirdi. Onassis 13 eylülde tekrar Venedik'e döndü. Christina yatı, içinde Onassis, yeğeni Cula, kızkardeşi Artemis ve 43 kişilik mürettebatla Yunan sularına hareket etti. Tabii Callas baş misafir.

Diğer tarafta bedbaht koca Meneghini kendisiyle görüşen gazetecilere şöyle dert yanıyordu: «Zaten aramızda çok yaş farkı vardı. Ama ilk evlendiğimiz zaman bana ne kadar düşkündü. Onu mesut ve memnun etmek için mânen ve maddeten benim yaşımda bir adamın yapacağı her şeyi yaptım. Bundan sonra yeni bir hayata başlamak benim için çok geç. Ona ağabeylik, hattâ babalık ettim. Ama mademki beni istemiyor, ne yapalım; kader böyle imiş.»

Sinyor Meneghini, şöhretini kendisine borçlu olan kaprisli karısı ile milyarder Onassis arasında hissi bir rabıta olduğunu var gücüyle iddia etmektedir. Maceranın nasıl son bulacağını ancak zaman gösterecek.

Sohbet KÖŞESİ

EVLİLİKTE SADAKAT

İSTANBULUN büyük bir kız mektebini bitirmek üzere olan kızlardan birkaçı, oturup bana bir mektup yazmışlar. Hayata hazırlanırken, daha doğrusu evlenmiye hazırlanırken zihinlerini kurcalıyan bir sualin cevabını benden almak istiyorlar. Diyorlar ki:

«Ailelerimizde ve daha başka ailelerde gördüğümüz geçimsizliklerin çoğu erkeklerin sadakatsizliğinden ileri geliyor. Bu, kadınların kocalarına karşı gösterdikleri ihmalden değildir. Bizzat kendi ailelerimizde müşahede ettiğimize göre, karılarının çok mükemmel olduklarını herkese ve karılarına söyliyen erkekler dışarıda gönül eğlendirmiye müsait buldukları kadınlardan istifade etmekten kendilerini alamıyorlar. Biz, evlenme çağına gelmiş genç kızlar olarak bu durumdan çok üzülüyoruz. Böyle bir duruma düşmemek için veya düşersek ne yapmamız lâzımgeldiğini lûtfen bize anlatmanızı rica ederiz.»

Evlilikte sadakat şüphesiz çok mühim bir mevzudur ve ne yazık ki mesele, küçükhanımların bana yazdıkları gibi, yalnız bir taraflı değildir. Karılarına sadık olmıyan erkekler bulunduğu gibi, belki de aynı ölçülerde, kocalarına sadık olmıyan kadınlar vardır. Kocasının havailiğinden mustarip olan kadının mâruz kaldığı işkence karısından şüphe eden erkeği de aynı derecede tahribeder.

Evlilikte sadakatsizliğin muhtelif sebepleri vardır: Ruhen anlaşamamak, aşırı kıskançlık, evin içindeki şefkat noksanı bunların başında gelir. Muhterem okuyucularımın tedbir olarak benden istedikleri bunları kısaca tahlil ederek verebileceğimi zannediyorum: Evlilikte saadetin birinci şartı «anlaşmak» tır. Evvelâ anlaşamıyacağınız insanla — onun isterse muazzam bir serveti olsun, isterse fevkalâde bir tahsili bulunsun, isterse çok parlak bir mevkii işgal etsin — evlenmemiye bakacaksınız. Bunlar gözünüzü kamaştırır da evlenirseniz bu pırıltılı yaftalar altında gizli olan insanı görmemiş olursunuz. Halbuki anlaşabilmek için evlenmeden evvel mümkün mertebe bu insanı görebilmek lâzımdır. Eğer insanı iyi tanıyabilirseniz bu üstünlüklere sonradan erişse bile kolay kolay değişmez.

Evlilikte aşırı kıskançlık kadını da, erkeği de çileden çıkarabilir. Her hareketinin kontrol altında olduğunu ve bu sıkı kontrol için hiçbir sebep bulunmadığını bilen erkek de, kadın da bu sebepsiz baskıyı cezalandırmak fırsatını arıyacaktır. Çünkü kıskançlığın aşırı dereceleri insanı kurtuluşa doğru zorlar.

Üçüncü ve en mühim sebebe gelince, kadın da, erkek de şefkate muhtaçtır. Bizi bir arada oturtan, her türlü çileyi gık demeden çektiren o pek muhtaç olduğumuz şefkattir. Bir erkek karısından, bir kadın kocasından aradığı ve beklediği şefkati görmüyorsa kendisine daha müşfik davranan bir muhite, bombardıman altında sığınak bulmuş bir insan gibi iltica edecektir. Buna meydan vermemeli!

ŞEVKET RADO

Bezelye

TAMEK'in kıymetli müşterilerine hazırladığı yeni çeşitlerdendir. Memleketin en mutena sebzelerinden en modern tesisatla imal edilen TAMEK sebze konserveleri her mevsimde sizlere taze sebze yeme fırsatını ve zevkini sağlar.

JET REKLAM — GALİP

● BEZELYE (3 tip) ● YEŞİL FASÜLYE

● YAZ TÜRLÜSÜ ● BAMYA

YEGÂNE KALİTE KONSERVE

TAMEK KONSERVELERİ

Anita Ekberg'in Terkettiği Kocası Anton

"Erkeklerin Beni Âdeta De

2

YAZAN: LIONEL CRANE — ÇEVİREN: FİKRET ARIT

ANITA ile müşterek hayatımızın yegâne ve en büyük meselesi onun fevkalâde güzelliği idi. Beraber gittiğimiz her yerde bu güzelliğe karşı kurt ıslıkları ve türlü sesler yükseliyor, bunları işitmemezlik edemiyorduk.

Başka insanların hayranlığını çeken bir kadına sahip olmak o erkek için fevkalâde bir şeydir. Bu hal insana gurur ve büyük bir zevk verir. Fakat benim çektiklerimin yanında bu zevk ve gururun hiç yeri yok gibi idi.

Her zaman karşımıza Anita ile konuşmak istiyen ve o sırf Anita Ekberg olduğu için kendisinde bu hakkı gören adamlar çıkıyordu. Her ağzı kalabalık budalaya da ağzının ortası budur diye yumruğu yapıştırmanın imkânı yoktu ki. Çoğu zamanlar tırnaklarım avucuma geçercesine yumruğum sıkılı olarak elimi cebimden çıkarmamağa çalışırdım.

Sözler ve ıslıklar kadar kötü bir

BAŞ BAŞA Anthony Steel'in, hâtıralarında pek sık olarak: «Biribirimizi seviyorduk. Mesuttuk» demesini bu fotoğraf oldukça vazıh bir şekilde ifade ediyor. Fakat bu saadet hemen hemen yalnız kendi başlarına oldukları zamana inhisar ediyor, gittikleri umumi yerlerde karısına çevrilen erkek bakışları bu kıskanç kocayı deli etmeğe, rahat ve huzurunu kaçırmağa kâfi geliyordu.

Steel Hâtıralarına Devam Ediyor:

Karıma Bakışı li Ediyordu„

AH BİR EV Her gözden, herkesten uzak, normal insanlar gibi sereserpe yaşayabilecekleri bir ev, Anthony Steel'in en büyük ideali idi. Bu ideale bazan yaklaşıyordu ama baş başa kalabildikleri zamanlar o kadar sayılı idi ki...

şey de bu gibi erkeklerin bakışları idi. Bir erkeğin hayran olduğu kadına bakışı türlü türlüdür. Fakat bazılarının karıma bakışı beni deli etmeğe kâfi geliyordu.

Daha önce de söylediğim gibi Anita ile ben biribirimizi seviyorduk. Mesuttuk. Her arzumuzu tahakkuk etmiş sanıyorduk.

Fakat Hollywood'da tuttuğumuz evdeki birkaç güzel haftadan sonra huzursuzluklar gelişmeğe başladı. Anita'nın aldığı boşanma kararı ile de son haddini buldu.

Boşanmamıza âmil olan sebeplerden biri başka erkeklerin karıma karşı takındıkları tavırdı.

Ben hassas, çabuk heyecanlanan bir insanım. Tahammülümün sınırı da mahduttur.

Beraber dışarı çıktığımız hemen hemen bir gece yoktu ki, baş göstermek üzere bulunan bir hâdise yüzünden heba olmasın.

Bu hâdiseyi önlemek için de yemeğimizi yarıda bırakıp, dostlarımızdan ayrılarak evimize dönerdik.

Beraber alışverişe gitmeğe, çarşı pazarı dolaşmağa, bir kahvenin kaldırım üstündeki sandalyelerinde oturarak birer kahve içmeğe, yani biribirlerini seven insanların beraberce yaptıkları şeyleri yapmağa bayılırdık. Fakat imkân mı vardı?

Hemen etrafımız çevrilir, gözler Anita'ya dikilir ve biz kurtuluşu ancak bir taksiye atlıyarak kaçmakta bulurduk.

Tabii bütün bunlar huzur ve saadetimizi baltalıyordu.

Anita bana sakin olmamı, üzülmememi tavsiye ediyordu ama karımı yanıma alıp istediğimiz bir yerde, istediğimiz bir şekilde bir gece geçiremedikten sonra sakin olmamın, üzülmemenin imkânı var mıydı?

Böyle asap bozucu gecelerin sonunda eve döndüğümüz zaman sinirlerim o kadar gergin oluyordu ki, birkaç kadeh içki içmeden rahatlıyamıyordum.

Tabii bütün bu müddet içinde İngiltere'deki Rank stüdyoları ile mukavelem devam ediyordu. Fakat Anita Hollywood'da film çeviriyor, tabii ben de onun yanında olmak istiyordum.

Hollywood'da çalışabilirdim. Fakat Rank stüdyoları kontratımı feshetmiyordu.

Netice olarak tam on ay ne İngilterede, ne de Amerikada çalıştım.

İngilterede param vardı. Fakat onu da memleket dışına çıkaramıyordum. Bu yüzden de yalnız Anita'nın kazancı ile geçiniyorduk.

Bu müddet içinde bütün arzum, her hangi bir koca gibi, karımın ve kendimin geçimini sağlıyacak kadar para kazanmaktı.

Anita durumumu takdir ettiği için bir defa bile ağzını açıp, misafirliğimi ihsas edecek bir imada bulunmadı.

Fakat başkaları onun kadar nazik ve anlayışlı değildi. Bana karısının parası ile geçinen bir koca muamelesi yapmakta gecikmediler.

Her hangi bir işim olmadığı, Anita'nın işleri de başından aşkın olduğu için onun iş icabı gittiği yerlere benim de beraber gitmemden daha tabii ne olabilirdi?

Keza, evlenmemizden bir yıl sonra, 1957 de bir Güney Amerika turuna dâvet edildiği zaman ben de beraber gittim. Grupumuzda Yul Brynner, Lana Turner ve Van Heflin de vardı.

Turne o kadar kötü tertip edilmişti ki bir felâket halini aldı.

Bir gece Anita ile Montevideo'dan 250 mil ötedeki bir kulüpte özel bir yemekte idik. Yanımızda sevimli film yıldızı Ann Miller ile Bill O'Connor adında bir dostumuz vardı.

İri yarı bir Latin Amerikalı masamıza abanarak Anita'ya kur yapmağa başladı. Bir sürü kaba saba ağız şakalarından sonra işi el şakası yapacak kadar ileri götürdü. En sonunda da öpmek üzere Anita'nın üstüne eğildi.

Artık bu kadarı da çok fazla idi. Tahammül edemiyerek, herifin kafasını koparmak ister gibi yerimden fırladım. Bill kolumu yakaladı:

«Allah aşkına bir şey yapma Tony» dedi. «Bu bir tuzaktan başka bir şey değil.»

Haklıydı. Adamın maksadı Anita'yı tahkir etmek, ben sinirlerime hâkim olamayıp ona bir, iki yumruk yapıştırınca da beni düelloya dâvet etmekti. Bir arkadaşımız yemekten önce bizi böyle bir ihtimal hususunda ikaz etmiş ve «Dikkat edin, size eşeğin biri bir oyun hazırlıyor» demişti.

Oyunu hazırlıyanlar da bazı vicdansız Güney Amerikalılar idi.

Oyuna gelseydik ertesi gün gazetelerdeki başlıkları tahmin edebilirdiniz tabii :

«Anthony Steel yine sarhoş olarak karısı yüzünden kavga etti.»

Anita ile bana kulüpte tek katlı bir ev tahsis etmişlerdi. Bu eve adımımızı attığımız andan itibaren de pandomima başladı.

Gece gündüz halk kapımızı vuruyordu. Fotoğraflarımızı çekmek için ikide bir yatak odamızın penceresinden bir fotoğraf makinesi uzanıyordu.

Dışarı çıktığımız zamanlar da halk Anita'ya el sürmeğe, elbisesini yırtmağa, saçını çekmeğe uğraşıyordu.

Kafiledekiler Buenos Aires'e gidip biz pasaport muamelemiz yüzünden geride yalnız kalınca durum daha da kötüleşti.

Oradaki bazı dostlar halimize acıyarak, sakin bir gün geçirmemiz için bizi küçük bir adaya dâvet ettiler.

Burası nefis bir yerdi. Sırtımızda mayolar; yüzüyor, güneşliyor, nihayet eriştiğimiz huzur ve sükûnun zevkini çıkarıyorduk.

Birden kıyıya bir motor yanaştı. İçinden bir sürü fotoğrafçı çıktı. Anita şortunun üstüne bir gömlek giymişti. Fotoğrafçılar ona doğru koşarak gömleği çıkarması için ısrar etmeğe başladılar. Anita kabul etmedi. Bunun üzerine içlerinden biri:

«Gebesiniz de onun için çıkarmak istemiyorsunuz değil mi?» dedi.

Tek sakin günümüz de burnumuzdan gelerek kulübe döndük.

Rio de Janeiro'da turne arkadaşlarımıza katıldık. Fakat durum burada da değişmedi ve Anita ile ilk kavgamızı yaptık.

Öyle sanıyorum ki kabahat bende idi. Fakat böyle insanı deli eden bir çevre içinde bir koca daha ne kadar sinir ve mantığına hâkim olabilirdi? Biraz sükûnet bulmak için içiyor, fakat sükûnet bulamıyarak her önüme gelene yumruk atmağa hazır bir hal alıyordum. Anita bu hali görüyordu. Biribirimize küskündük.

Güney Amerika seyahatindeki huzursuzluklarımız gazetelere aksetmişti. Anita, Hollywood'a dönünce gazetecilerin ardı arası gelmez sualllerine mâruz kalacaktı. Buna tahammül edemiyeceğini anlıyarak bir müddet dinlenmek için İsveçe, ailesinin yanına gitti.

Yalnız kalmıştım. Beverly Hills'te kiraladığımız evimize döndüm.

Birkaç ayda ne muazzam değişiklikler olmuştu. Buraya yerleştiğimiz günlerde yalnızlıktan, beraber olmaktan zevk alan, gelecek için parlak hayaller kuran bir balayı çifti idik. Halbuki şimdi yapayalnızdım. Ne karım, ne de işim vardı.

Bir rakip yüzünden eşini kaybetmek tehlikesi ile karşı karşıya kalan bir adam bunu önlemek için mücadele edebilir. Fakat bir rakip değil, her şey, her şey karısını ondan uzaklaştırmak için bu adama karşı cephe alırsa ne yapsın?

(Devamı gelecek sayıda)

ANITA VE ANNESİ Aradığı huzur ve sükûnu kocasında da bulamayan Anita bunları ailesinin yanında sağlamağa çalışıyordu. Başta annesi olmak üzere Ekberg'ler onu mesut görmek için ne mümkünse yapıyorlardı.

Büyük Lokantalarda

olduğu gibi evlerde de, şimdi Ufa margarini kullanılıyor. Siz de, Turyağ fabrikasında itina ile imâl edilen, bol vitaminli, sıhhî ve yüzde 100 saf Ufa margarinini kullanmakla, yemeklerinizde Urfa yağının tadını ve kokusunu bulacaksınız.

UFA MUTBAK MARGARİNİ

URFA YAĞINI ARATMAZ

•••

TURYAĞ MAMULÜ

YTF

BAKKALINIZDAN VEYA MİGROS'DAN İSTEYİNİZ.

AMERİKALI bilgin Graham Bell'in Salem ile Boston arasında ilk telefon hattını kurmasının üzerinden tam 4 yıl geçmişti. Soğukçeşmedeki Posta Nezaretinin Nazır odasında oturan yaşlı bir adam, masasındaki boruya benzer bir aracı ağzına yaklaştırdı:

— Sesim duyuluyor mu Müdür Bey? diye bağırdı.

Borunun öteki ucundan kısık bir ses duyuldu:

— Aliyyülâlâ devletlûm...

Yıl 1880 di. 1876 yılında Bell'in bulduğu telefon denilen âlet, İstanbul'a getirilmiş, tek telli bir hat Soğukçeşmedeki Posta Nezareti ile Bahçekapıdaki Posta Müdürlüğü binası arasına gerilmişti. İlk konuşmayı da Nazır ile Müdür yapmıştı. «Alo» nun Müdürün «aliyyülâlâ» sözünden kısaltıldığını eski nüktedanlar belirtirlerdi.

Artık her devlet dairesi, her büyük banka ve müessese bir telefon sahibi olmak istiyordu. Fakat Abdülhamit'in jurnalcıları telefonlara da rahat vermediler. Bir gün irade-i seniyye çıktı. Teller kesildi, telefonlar toplatıldı. Yalnız birkaç yabancı aile ile Tarabyadaki bir otelin telefonuna dokunulmadı. 1908 de Meşrutiyetin ilânından sonra, telefon modası yine başladı.

1921 yılında dünya üzerinde en çok telefonu bulunan şehir Los Angeles'ti. Bin kişide 280 kişinin telefonu vardı. Bu sayı New York'ta binde 150, Berlinde binde 90 dı. İstanbulda ise 1000 kişide 7 kişi telefon sahibiydi. Bugün dünyada 40 milyon insanın telefonu vardır. 60 dünyalıdan bir kişinin telefonu bulunmaktadır. İstanbulda ise bu sayı 40 a inmektedir. İstanbullular bir günde 300.000 telefon konuşması yapmaktadırlar. Bu konuşmalar sırasında ortalama 30 milyon kelime kullanılmaktadır. En çok söylenen kelime ise «alo» dur. Bir günde 750 bin defa «alo» denmektedir. İstanbulluların bir günlük telefon konuşmaları bir ses bandına alınsa, İstanbul Radyosu ara vermeden tam bir ay yayın yapabilir.

İstanbulda en çok aranan numara (01) dir. Günde 15 bin kişi (01) e telefon etmekte, konuşacağı kimsenin telefon numarasını sormaktadır. Bu da, telefon edenlerin yüzde 20 sinin (01) i aradığını gösterir. Telefon santraline bağlı (0) lı tam 7 numara bulunmaktadır. (01) istihbarattır. Bugünlerde (01) den en çok sorulan Kömür Tevzi Müessesesinin (47 77 55) numaralı telefonudur. (02) telefon arızaları ile ilgilidir. Günde 200 - 300 kişi (02) yi arar. (03), (06) şehirlerarasıdır. 7000 kişi şehirlerarası ile konuşmaktadır. (04) fono - telefon servisidir. Buraya telefonla telgraf yazdırılır. (05) eskiden saat ayarını verirdi. Ancak saat bozulduğu için bu servis kaldırılmıştır. (07) ise telefon santralinin bugünlerde hizmete giren son sıfırlı servisidir. Bir çeşit sekreterlik görevi yapmaktadır. Bir seyahate mi çıkıyorsunuz? Yazıhaneniz bir süre boş mu kalacak? Tez Telefon Idaresine baş vuracaksınız: «Ben seyahate çıkıyorum, telefonuma siz cevap verin» diyeceksiniz. Bir mesaj bırakacaksınız. Seyahatteyken sizin telefonunuzu bir dostunuz ararsa, karşısına (07) çıkacak, mesajınızı okuyacak. Meselâ bu şöyle olabilir: «M... Bey Ankaradadır. Ayın 30 unda dönecek...» Bu hizmetin ücreti de ucuz. Aylığı 60 lira... (07) bir tutarsa, artık gazetelerde «SEKRETER ARANIYOR» başlıklı ilânlara da raslamıyacağız. Servis, sekreterliğin pabucunu dama atacak.

Alo... Bu

İMTİHAN — Telefon Müdürlüğü memura ihtiyaç duydukça imtihan açar. Başvuran genç kızlar önce bir test imtihanından geçirilir, sonra seslerinin telefonik olup olmadığı incelenir. Yukarıdaki fotoğrafta, genç ve enerjik Telefon Müdür Muavini İrfan Süzek (solda), öğretmen Süreyya Kayır (ortada), Şef Yakup Güner (sağda) ses alma aracında bir operatris adayının sesini dinliyorlar. Yanda ise sesi kontrol edilen aday görülüyor.

İstanbul'da çalışan telefon sayısı 61239 dur.
Telefon eden 5 kişiden bir kişi (01) i arar.
Bugünlerde en çok aranan numara 477755 tir.
Telefonlarda bir günde 30 milyon kelimelik lâf edilir.
İstanbul'da 40 kişiye bir telefon düşmektedir.
Dünya'da 40 milyon telefon numarası vardır.
Günde 750 bin «alo» kelimesi kullanılır.
En çok telefon ücreti ödeyen numara 271935 tir.
(07), 60 liraya abonelere sekreterlik yapacak...

01 (İSTİHBARAT) — İstihbarat servisinde çalışan 5 memur her gün 10 bin telefona cevap verir, 10 bin numara söylerler. İyi bir memur en aşağı 1000 numarayı ezbere bilir.

OPERATRİSLER — Tahtakaledeki santralde yüzlerce operatris çalışır. Bunlar 01, 02, 03, 06 ve 07 yi idare ederler.

...hası 07!...

ESKİ VE YENİ — Telefon Türkiyeye keşfinden 4 yıl sonra 1880 yılında gelmiştir. Yukarıdaki fotoğrafta, Vilâyetteki 79 yıllık tarihi telefonla yeni telefon yan yana görülüyor.

03 ve 06 (ŞEHİRLERARASI) — Günde 7 bin kişi bu servise telefon numarasını yazdırır, çeşitli iller telefon eder. İstanbuldan en çok aranan il Ankaradır. 3 bin kişi telefonla konuşur. İkinciliği Bursa alır. Milletlerarası servisten ise en çok aranan Yunanistandır.

TELEFON KUYRUĞU — İstanbulun çeşitli yerlerinde 350 ankesörlü telefon vardır. Bu genel telefonlardan günde 25 bin kişi eşine - dostuna telefon eder. Konuşma rekorları Galatasaray Postahanesinde kırılır. Bu postahanedeki bir telefonla günde 750 kişi konuşur.

Üsküdardan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«18 yaşında bir kızım. Talebeyim. Mektebimi bitirmiye iki senem var. Bir buçuk sene evvel bir gençle tanıştım. Birbirimizi çok sevdik. Aramızdaki dostluğu ailem farketti. Bizi sıkıya aldılar. Buluşamıyoruz. Sevdiğim genç de askere gitti. Beni başkalarına vermek istiyorlar. Fakat ben mektebi bitireyim ondan sonra diyorum. Onu bekliyeceğim. Siz benim yerimde olsaydınız ne yapardınız?»

Sizin yaptığınız fena değil. Madem henüz mekteptesiniz, sevdiğiniz de askerde, beklemek daha hayırlıdır. Belki askerden döndükten sonra delikanlı ailenizi razı eder.

— Az önce bana aşkınızı ilân ettiğiniz zaman patronun oğlu olduğunuzu inanın ki bilmiyordum.

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bir kızı seviyor, fakat kendisine sevgimi bir türlü söyliyemiyordum. Bu sırada kızı annesinin zoru ile bir başkasiyle nişanladılar. Kız nişanlısını sevmiyordu ve hattâ bir ağabey gibi bana derdini açtı. Ben yine bir şey söyliyemedim. Fakat aradan birkaç gün geçince kendisine bir mektup yazarak hislerimi bildirdim. Kızın bana verdiği cevap şu oldu: «Ben seni bir ağabey gibi seviyorum. Bir daha böyle şeylerden çok rica ederim bahsetme!» Halbuki ben bu kızı seviyorum. Yemekten içmekten kesildim. Nişanlısını da sevmediğini biliyorum. Bana bir tavsiyede bulunur musunuz?»

Kızın, sizi bir dost, bir ağabey gibi sevmesine saygı göstermelisiniz. Çünkü hislerinize karşı düşüncesini açıkça söylemiş bulunuyor.

—

İstanbuldan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«Ümitsiz bir aşka düştüm. 7 senedir bir gence tutulmuş bulunuyorum. Fakat onun bundan haberi yok. Söyliyemiyorum da. Çünkü o zengin bir tüccarın oğlu, ben orta halli bir ailenin kızıyım. Beni adam yerine koyup bir selâm bile vermiyor. Aşkımı söylersem onu büsbütün kaybedeceğimden korkuyorum. Ne yapmalıyım?»

Sizi adam yerine koyan bir genci bu mağrur delikanlıya tercih edin.

Amerikanın Florida Eyaletinden bir okuyucumuz yazıyor:

«Ben aslen Fransızım. Adım Allain R. dir. Türkiyede doğdum ve bu sene 16 yaşıma gireceğim. Şimdi Amerikada bulunuyorum. Türkiyedeki ahbaplarım bana muntazaman Hayat mecmuası gönderiyorlar. Benim de GÖNÜL POSTASI'na soracak bir sualim var: Şimdiye kadar Türk, Fransız, İtalyan, Avusturyalı kızların aşk ağlarına düşmüş ve kurtulmuştum. Şimdi burada bir Amerikalı kıza tutuldum. Fakat bu beni fena halde atlatıyor. Söz veriyor, gelmiyor. Geliyor, aksilik ediyor. Kâh konuşuyor, kâh konuşmuyor. Neden dersiniz?»

Kızın yaşını yazmamışsınız. Eğer yaşı sizinkinden küçükse çocuk sayılır; böyle şeyler yapabilir. Yaşı sizinkinden büyükse sizi çocuk yerine koyuyor demektir. Çünkü siz de henüz çocukluktan kurtulmuş sayılmazsınız.

—

Kıbrıstan bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«GÖNÜL POSTASI'na gelen mektupları her hafta dikkatle okuyorum. Fakat içlerinde benim derdime benzer bir derde tutulmuş olanlar yok. Benim derdim de şu: Bir genci seviyordum. «Şimdi benim param yok. Londraya gidip iki sene çalışacağım. Para topladıktan sonra gelip seni alacağım» dedi ve gitti. Başlangıçta birkaç mektup gönderdi. Sonra, bir buçuk senedir göndermez oldu. Fakat ailesine muntazaman mektup yazıyor. Annem de şimdi beni başkasına vermek istiyor. Acaba o genci bekliyeyim mi? Yoksa annemin dediğini mi yapayım?»

Annenizin dediğini yaparsanız galiba daha iyi olacak.

—

İzmirden bir okuyucumuz yazıyor:

«Beş aydır nişanlıyım ve nişanlım olan kızı çok seviyorum, fakat bir huyu var ki hoş göremiyorum: Yolda benim tanımadığım erkek arkadaşlarına selâm veriyor. En son hâdise üzerine kıza nasihat ettim ve ailesine de meseleyi açtım. Beni haksız buldular. Huzursuzluk ve kararsızlıktan kurtulmam için nasihatinize ihtiyacım var.»

Bu kadar fazla kıskanç olmanız doğru değil. Namuslu bir kızın tanıdıklarını selâmlaması fenalığa delâlet etmez. Ya o da size: «Tanımadığım hiçbir kıza selâm vermiyeceksin» derse bunu saçma bulmaz mısınız? Evlenmek demek tanıdıklarla selâmı sabahı kesmek değildir. Mâkul olmıya çalışınız.

—

Göleden bir okuyucumuz yazıyor:

«İki seneden beri bir kıza âşığım. Şimdi kızı bir başkasına vermek istiyorlar. Ailemden kızı bana nişanlamalarını istedim. «Ağabeyin askerden dönsün, evlensin, ondan sonra» dediler. Halbuki ben almazsam kızı başkasına verecekler. Siz ne dersiniz?»

Siz de askerliğinizi yaptıktan sonra evlenseniz kuracağınız yuva daha sağlam olmaz mı? Aileniz o zaman sizi, ağabeyiniz evlenmemiş bile olsa evlendirirler. İkinci mektubunuza da cevabımız aynıdır.

Düşman Kuvve

SAAT beşi elli geçe 13 üncü Alayın bütün kuvvetiyle 47 nci Alayı desteklemesi, 19 uncu Tümenin ihtiyatlarından bir taburun da Kanlısırt'a imdat yetiştirmesi emredildi. Cephenin en mühim kısmı, düşman tarafından zaptolunmuştu. Bunun büyük tesirlerinden korunmak için 5 inci Tümen kumandanına, 13 üncü Alaya ve 19 uncu Tümenin 57 nci Alayından gelen bir tabura, karşı hücum yapmaları emrolundu. Gerek alay, gerek tabur, birçok zayiat verdiği halde taarruzu başaramadı.

Saat 6 da 9 uncu Tümen Kumandanı Kannengiser Beye iki alayı ile bataryalarından ayrılabilecek topçuyu alarak en kısa yoldan derhal Adana Bayırı istikametine ilerlemesini; 19 uncu Tümen Kumandanı Mustafa Kemal Beye de düşmanın öbür kuvvetlerini oyalıyarak bir karşı taarruzla Merkeztepe'yi almasını emrettim. 5 inci Tümene de telefonla, Ağıldere bölgesinde bulunan 14 üncü Alayın bir taburunu acele cepheye göndermesini bildirdim.

6.35 te 64 üncü Alay, Kavakdere'den; 25 inci Alay, bulunduğu yerden harekete başlamak üzere idi; 9 uncu Tümen kumandanı da yola çıkmıştı.

Saat 7 de 5 inci Tümen, Ağıldere bölgesinden taburun hareket ettiğini bildirdi.

7.25 te Kuzey Grupu karargâhının doğusuna gelmiş olan 15 'inci Alayı, hücumu geliştirmek için, 16 ncı Tümenin emrine verdim ve Kanlısırt'ın kesin olarak ne pahasına olursa olsun, geri alınması lüzumunu da 16 ncı Tümen kumandanına bildirdim.

7.45 te Ağıldere bölgesinde bulunan 14 üncü Alayın öbür ihtiyat taburu, 19 uncu Tümeni takviye edebilmek üzere tümen kumandanının emrine, Conkbayırı'na ve Anafartalar'dan da bir tabur Asmadere'ye, Ağıldere bölgesi kumandanının emrine verildi ve durum, 5 inci, 19 uncu Tümen kumandanlarına da bildirildi.

Saat 9 da 9 uncu Tümen Kumandanı Kannengiser, en kısa yoldan ve büyük bir hızla, 16 ncı Tümenin yanına geldi. Kendisine karşı taarruzun ve karşılıklı hareketlerin nasıl yapılacağı hakkında emir ve talimat almak üzere kolordu karargâhına gelmesi bildirildi.

Saat 10 u 10 geçe 25 inci ve 64 üncü alaylarla bir buçuk batarya, Kavakdere'ye gelmiş bulunuyordu. Güney Grupundan 4 üncü Tümenin; 10 ve 11 inci alaylariyle hemen hareket ederek Kuzey Grupu emrine gireceği bildirildi.

19 uncu Tümene, karanlık bastığı için, Merkeztepe'ye yapması gereken hücumdan vazgeçmesi emredildi. Tümen Kumandanı, «Hücum teşebbüsünün muvaffakiyetsizlikle neticelendiğini görmesi üzerine daha önce, hücuma devamdan vazgeçilmiş olduğunu» bildirdi. Bu sırada 16 ncı Tümen, Kanlısırt'taki siperlerimizi geri almağa uğraşıyordu...

5 inci Tümen; düşmanın, Ağıldere bölgesinde «Halil» ve «Rıza» tepelerine hücuma başladığını; o tepelerdeki kuvvetlerimizin, dayanaklarla takviye edilerek şiddetle karşı koymakta olduğunu bildirdi.

Öğleden evvel karargâhıma gelen Çanakkale Müstahkem Mevki Kumandanı Cevat Paşa, bu boğuşmaları tamamen seyretti. 11.42 de 5 inci Tümenden Ağıldere bölgesinde düşmanın taarruzuna şiddetle devam ettiği bildirildi. Derhal, 19 uncu Tümene, ihtiyaç halinde takviye için Conkbayırı'na gönderilen 14 üncü Alay taburunu, Ağıldere müfrezesini desteklemek üzere Yaylatepe istikametine sevketmesi bildirildi.

7 ağustos cumartesi: İngilizler Kuzey ve Güney gruplarına yaptıkları birçok hücumlarda başarı elde edememişlerdi. Başka bir teşebbüste bulunacaklarını tahmin ediyor ve fırsat düştükçe Liman von Sanders Paşanın dikkatini çekiyordum. Liman von Sanders Paşa, düşmanın Saroz Körfezinin sonuna, yahut Beşikeler'e çıkarmalar yapabileceği kanaatinde idi. Bunun için de 7 nci ve 12 nci tümenleri Gelibolu'da, Anadolu kıyısındaki Kalvent Çiftliği yakınlarında tutuyordu. Düşman ise bu arada Güney ve Kuzey gruplarımıza pek şiddetli hücumlar yaparak bizi oyalamağa ve askerlerini çıkartacağı yerleri iki grupun yardımından da mahrum etmeye çalışıyordu. Böylece en zayıf cephemiz olan Anafartalarda karaya çıkmaya muvaffak olmuştu.

12.15 E.: Anafartalar bölgesi erkânı harbi, üç taşıt gemisi ile bir torpidonun, iki «Kemikli» arasına girdiğini ve çıkarma yaptığını; Kemikli - Softatepe ve Lâletepe'de ateşin devam ettiğini, «Azmak» cephemizde ateş seslerinin işitilmekte olduğunu; Bursa jandarma taburunun Softatepe'ye sevkedildiğini ve piyade 2/31 in de Mestantepe'de ihtiyatta bulunduğunu telefonla bildirdi.

Hem bu haberi, hem de düşmanın Ağıldere bölgesinde Halil - Rıza tepeleri ile Yaylatepesi'ne taarruz ettiğini, Damakçılık kuyusu civarından ve Azmaksuyu ile Tuzgölü arasından şiddetli tüfek seslerinin işitildiğini; Anafartalar bölgesine çıkarmalar yapıldığını ordu kumandanına telefonla bildirdim. Bu telefonu, o sırada karargâhımda bulunan ordu erkânı harbiye reisi Kâzım Bey de bizzat okudu ve bilgi verdi.

12.30 E.: 9 uncu Tümen Kumandanı Kannengiser'e, 64 üncü Alayı hemen Conkbayırı ile Kocaçimen arasındaki topçularımızın arkasına göndermesi ve alayın orada, ihtiyat olarak 19 uncu Tümen ile, Ağıldere ve Anafartalar bölgeleriyle irtibatta bulunması hakkında emir verdim.

12.40 E.: 5 inci Tümen, Ağıldere bölgesine taarruz eden düşmanın, Çatlakdere'den geçerek Yaylatepe'ye kadar sokulmaya muvaffak olduğunu bildirdi ve tardı için 14 üncü Alayın, 19 uncu Tümene sevkedilmiş olan taburunun, süratle iadesini istirham etti. Bu taburun aranıp bulunması ve Ağıldere bölge kumandanlığı tarafından gerekli görülen yerde kullanılması için emir verdim. Aynı zamanda Anafartalar bölgesi de yardım bekliyor, Ağıldere'

leri Devamlı Çıkarma Yapıyor

ye göndermekte olduğu taburu geri çevirmek istiyordu. Ağıldere'nin durumu daha mühim ve nazik görüldüğü için Anafartalar bölgesi kumandanına, bu taburun çevrilmemesi ve kendisine şimdilik kuvvet verilmiyeceği bildirildi.

12.20 E.: Bu esnada 19 uncu Tümenden gelen raporda Ağıldere bölgesiyle Keskinsırt'ta irtibatın kesildiği bildiriliyordu. Bunun üzerine Ağıldere bölgesi kumandanını telefon başına çağırdım ve kendisinden, durum hakkında bilgi istedim. Şu malûmatı verdi:

«Ağıldere bölgesindeki taburunu bir ihtiyat taburu ile takviye eden düşman; Sazlıdere, Çatlakdere ve Ağıldere istikametlerinden ilerliyerek taarruz etmiştir. Halil - Rıza tepeleri ile Yaylatepe'yi kuşatmak suretiyle de Yaylatepe siperlerini ele geçirmiştir. Fakat Halil - Rıza tepelerindeki dayanak noktası ısrarla müdafaa edilmektedir. Azmaksu - Kemikli istikametlerinden de şiddetli ateş sesleri işitiliyor.»

Bu malûmata göre, durum pek nazikti. Kanlısırt'a hücum eden düşmanın aldığı siperlerimizi 13 üncü ve 15 inci alaylarla yapılan devamlı takviyelere rağmen, geri almak mümkün olmadığı gibi, düşman Anafartalar bölgesine çıkarma yaparak ve Ağıldere bölgesine de taarruz ederek az bir zamanda, beklenmedik büyük bir başarı elde etmiş; Kocaçimen plâtosunda çok tehlikeli bir durum yaratmıştı. Buna karşı, 9 uncu Tümen Kumandanı Miralay Kannengiser Beye 25 inci ve 64 üncü alaylarla Ağıldere müfrezesinin, merkez topçusundan bir seri cebel bataryasının emrine verildiğine; düşmanı önleyip ilerlemesine ve genişlemesine meydan vermemesine ve zaptettiği yerlerden çıkarmağa kendisini memur ettiğime dair bir emir verdim. 5 inci Tümen erkânı harbini de kendisinin maiyetine bıraktım.

Miralay Kannengiser Bey, kıtasına gerekli emirleri verdikten sonra 5.10 E. da karargâhtan hareket ederek Kurtgediği'ne geçti.

5.40 E.: Düşman, 19 uncu Tümen cephesini, gece yarısından beri şiddetli topçu ateşi altına aldı; 18 ve 27 nci alayların cephelerine de bir lâğım patlatarak 31 numaralı siperimize hücum etti, fakat bu üç yerden de kayıp vererek püskürtüldü.

6.10 E.: 16 ncı Tümen Kumandanı Miralay Rüştü Bey, bütün gece Kanlısırt'a birçok karşı hücum denemeleri yapmış ve kuvvetinin hemen hepsini eritmişti. Kalan kuvvetlerle artık Kanlısırt'ın geri alınmasının imkânsız olduğunu bildiriyordu. Kendisine, düşmanın, Kocaçimen dağına yüklenmekte olduğundan bahisle, verilecek bir ihtiyat kıtası mevcut olmadığından, bulunduğu yeri iyice tahkim ederek düşmanı durdurması lüzumu bildirildi.

Bugün sabahleyin karargâhıma gelen 4 üncü Tümen Kumandanı, 10 uncu Alayı ile Çeşmederesi'ne ve 11 inci Alayı ile Cırlayık deresine vardığını bildirdi. 10 uncu Alay 1665, 11 inci Alay da 2120 ere sahipti.

6.10 E.: Tümen kumandanına bir alayını Kemalyeri doğusuna, öbürünü Kavakderesi'ne ve 82 rakamlı tepenin doğusuna getirmesini emrettim. Ordu kumandanlığına da 9 uncu Tümenin vazifesine, düşmanın hareketlerine ve 4. Tümen alaylarına dair rapor verdim.

6.15 E.: 19 uncu Tümen Kumandanı Mustafa Kemal Bey, 72 nci Alayla sağ cenah topçu grupundan aldığı malûmata dayanarak, Şahintepedeki siperlerimizi işgal eden düşmanın Abdurrahman Bayırı'na tırmanmakta ve «İsmail Tepe» ye ilerlemekte bulunduğunu; «Kemikliburnuna» da çok sayıda asker çıkardığını bildirdi.

9 uncu Tümen Kumandanı tarafından Kocaçimen'e gönderilmiş olan 64 üncü Alay telefonla aranmış, fakat bulunamamıştı. Bunun üzerine bir emir zabiti gönderilerek arattırıldı. Emir zabiti, alayın Kocaçimen'de, dere içinde istirahatte bulunduğunu haber verdi. Alay kumandanına durumdan bahisle orada bulunan tümen kumandanı ile irtibat kurması hakkında yazılan emir, yine bu emir zabiti ile gönderildi.

7.00 E.: 5 inci Tümen kumandanı, bir bölük kadar düşman kuvvetinin Şahintepeye doğru ilerlemekte olduğunu bildirdi.

7.15 E.: Anafartalar bölgesi kumandanı, Lâletepe kuzeyindeki kanala ve Saftatepe batısına asker; Lâletepe güneyine de bir batarya çıkaran düşmanın Büyük Kemikli - Gazi Baba civarına baskın yaptığını ve iki düşman bölüğünün, sahil boyunca Azmak ve Ağıldere istikametinde yürüdüğünü bildirerek kuvvet ve cephane istedi. Cephane gönderildi ve 7 nci ve 12 nci tümenlerin Geliboludan hareket ettikleri, onlar gelinceye kadar dayanması bildirildi.

8.45 E.: Anafartalar Bölgesi Kumandanı Vilmers Bey raporunda, Büyük Kemikli ile Softatepe'nin tahliye edildiğini, o civardaki tabur bakiyesini sağ cenaha çektiğini, Mestantepe mevkiini elde tutmağa gayret edeceğini bildiriyor, tekrar cephane noksanlığını ve kuvvetinin azlığını hatırlatıyordu. Bundan başka, Kireçtepe'de Gelibolu Jandarma Taburu Kumandanı Kadri Beyin, düşmanın çok üstün kuvvetlerine kahramanca karşı koymakta olduğunu, Bursa Jandarma taburunun da Softatepeden geriye, İsmailoğlu Tepesi istikametinde çekilmekte olduğunu bildiriyordu.

9.35 E.: 11 inci Alayın iki taburu, iki makineli tüfek ile beraber, Düztepe'ye, 9 uncu Tümen emrine girmek üzere emir aldı. Bundan sonra da Conkbayırı ile Kocaçimen arasındaki tepeden, 9.10 E. da Kannengiser Beyden bir rapor geldi. 6.30 E. da Conkbayırına ulaştığını, Kemikler'de çıkarmaların devam ettiğini, Damakçılık Bayırı, Yaylatepe ve Pilâvtepe üzerinden ilerliyen düşmanın, Kocaçimen'e bin beş yüz metre mesafede bulunduğunu, Şahintepeye tırmanmakta olup buradan 19 uncu Tümenin gerisini çevirmek istercesine hareket ettiğini; Asmadere civarının ancak 14 üncü Alayın bazı efradı tarafından müdafaa edildiğini, bunların da kısmen geri çekilmekte olduğunu yazıyordu.

Durumu ordu kumandanına arzettim. Tümen Erkânı Harbi Hulûsi Bey, Conkbayırından sabah saat 9.40 ta yazdığı raporda Kannengiser Beyin makineli tüfek kurşunu ile yaralanıp kumandayı vekâleten kendisine bıraktığını bildirdi.

10.45 E.: Ordu kumandanı, Kocaçimen civarındaki kıtaların, 4 üncü Tümen Kumandanı Kaymakam Cemil Beyin kumandasına verileceğini, Anafartalar bölgesi kumandanının da Cemil Beyin emri altına gireceğini bildirdi.

11.30 E.: Cemil Beye, vekâleten kumandayı ele almasını emrettim ve 9 uncu Tümen erkânı harbi ile Anafartalar bölgesi kumandanına da keyfiyeti bildirdim. Cemil Beye verdiğim emirde, vazifesi hakkında gerekli bilgileri de ilâve ettim.

10 uncu Alayın iki taburunun Kemalyeri doğusuna gelmesi emredildi. Öbür tabur da evvelce verilen karara uyularak 16 ncı Tümene gönderildi. 4 üncü Tümen Kumandanı ve şimdi 9 uncu Tümen Kumandan Vekili Cemil Bey, Conkbayırına; 10 uncu Alay da Kemalyeri doğusuna doğru Kavakdere'den hareket ettiler. Tümen kumandan vekiline düşmanın Şahintepeden ilerlemesine meydan verilmemesi ve Şahintepe karşısının kuvvetli tutulması hakkında yazılı emir verdim.

KARARGÂHTA AKŞAM — Hemen her gün, kulakları sağır eden bir gürültü içinde, bazan bir sessizlik de oluyordu. İşte böyle bir akşam üzeri, karargâhında alınmış resimde, Esat Paşa acaba ne düşünüyordu?...

HASAN RIZA KIPÇAK — Çanakkalenin kahraman topçu kumandanı...

DÜŞMAN GÖZ ÖNÜNDE... — Keşif vazifesini almış bir subayımız, cephe hatları üzerinden dürbünü ile düşmanın durumunu tesbit ediyor...

GELECEK HAFTA

CONKBAYIRI DAYANIYOR!

GÜZELLİK MÜSABAKALARININ İÇYÜZÜNÜ

İFŞA EDİY

Yazının Muharriri: FİGEN ÖZGÜR

1939 da Diyarbakır'da doğdu. Babası emekli binbaşı, annesi öğretmendir. Çocukluğu Anadolunun çeşitli kasaba ve şehirlerinde geçti. Fransız St. Benoit Lisesi orta kısmı mezunudur. Memur olarak çalışmakta iken 18 nisan gecesi Spor ve Sergi Sarayında tertiplenen 1959 Türkiye Güzellik Kıraliçeliği yarışmasına katılmış ve kıraliçelik tacını giymeye muvaffak olmuştur.

YAZAN: 1959 TÜRKİYE GÜZELLİK KIRALİÇESİ FİGEN ÖZGÜR

«Viva Turkiya...»

Kulaklarımı dolduran uğultu arasında bu kelimeleri duydukça, kalbim daha hızlı atıyor, heyecanım çoğalıyordu. Sahneyi aydınlatan projektörlerin kuvvetli ışıkları gözlerimi kamaştırdığından hiçbir şey göremiyordum. Devamlı bir uğultu ve bu uğultuya karışan müzik arasında yürürken neler hissettiğimi anlatacak kelime bulamadığımı itiraf etmeliyim.

«Viva Turkiya, Viva Turkiya» nidaları bana büyük bir gurur veriyordu. Beni teşçi edenlerin, beni beğendiklerini düşündükçe, memleketime karşı vazifemi yapmanın sevincini duyuyordum.

Ben kimdim? Ben ringe çıkmış bir Türk boksörü değildim. Millî bir güreşçi de değildim. Türk Millî Futbol Takımının bir oyuncusu da değildim. Adım Figen Özgür'dü. Akdenizin ortasında, memleketimden binlerce kilometre uzakta bulunan bu adada, Türkiyeyi güzellik yarışmasında temsil ediyordum. Koskoca tiyatroda yapayalnızdım. Seyirciler yabancı, delegeler yabancı, jüri yabancı ve bütün müsabıklar yabancıydı.

Bizi Palermo'da «Joli Hotel» e yerleştirmişlerdi. Ben dördüncü katta, 436 numaralı balkonlu bir odada güzellerden «K... K...» ile kalıyordum. İlk gece otelin restoranında güzeller şerefine bir ziyafet tertiplenmişti. Oda arkadaşım bu ziyafette bir İtalyan doktoru ile tanıştı. Bu İtalyan doktorun jüri üzerinde büyük bir tesiri olduğunu daha sonra öğrendim. Oda arkadaşım gece ateşinin çıktığını, bir doktora ihtiyacı olduğunu söyledi. Saat 23 ü geçiyordu. Odadan dışarı çıktı. Az sonra yanında ziyafette tanıştığı doktor olduğu halde geri geldi. Önce hiçbir şeyden şüphelenmedim. Fakat doktor, ona iğne yaptıktan sonra da odamızdan ayrılmadı. «K... K...» yatakta yatıyor, doktor da başucunda oturuyordu. El ele tutuşmuşlardı. Bir saate yakın o şekilde konuştular. Çok hafif ve Almanca konuştukları için ne dediklerini anlıyamıyordum. Bir ara yorganı başıma çekip uyumayı denedim. Fakat muvaffak olamamıştım.

Nihayet dayanamadım:

— Arkadaş, dedim. Doktor gitsin artık. Bak uyuyamıyoruz.

O, gayet pişkin:

— Ne yapayım. Görmüyor musun hastayım, diye cevap verdi...

Şimdi ne yapacaktım? Biz aynı odada iki genç kızdık. Yabancı bir erkeğin saatlerce yanımızda kalması ne demekti? Şaşırmıştım... Sonra doktor ışıkları söndürdü. Karanlıkta kalmıştık. Korkuyordum. Doktor tekrar «K... K...» nın yanına gitmişti. Birtakım sesler ve hışırtılar duyuyordum... Aradan yine uzun bir zaman geçmişti. Bu kere katî kararımı vermiştim. Dışarı çıkıp durumu otel idaresine haber verecektim. Bu bana biraz daha cesaret vermişti. Bu defa:

— Yeter artık, diye bağırdım.

«K... K...» korkmuştu. Almanca bir şeyler mırıldandı. Doktor da yaptığının çok ayıp bir şey olduğunu anlamış olacak ki, sessizce odayı terketti...

O geceyi uykusuz geçirdim. Ben nasıl bir yerde idim? Bu insanlar kimdi? Bu kadar hayâsız hareket etmek onları utandırmıyor muy-

SİZCE HANGİSİ GÜZEL

İtalyanın Palermo şehrinde yapılan 1959 güzellik kıraliçeliği seçimini yukarıda fotoğrafı görülen Avusturya güzeli Christine Spazier kazanmıştır. Bu sıradaki fotoğraflarda 7 ayrı memleketin güzellik kıraliçelerini görüyorsunuz. Seçimleri hakkında türlü tahmin ve dedikodular yapılan bu güzellerin hangisi sizce birinciliğe lâyıktır?

(ALMANYA)
Carmela Kunzel

(FRANSA)
Nicole Perrin

(HOLÂNDA)
Petra Pouw

ORUM!

Güzellik müsabakalarının içyüzü hakkında akla hayale gelmiyecek şeyler anlatılır. Bunlar ne dereceye kadar doğrudur?... İşte bu sene Avrupa Güzellik Müsabakasına Türkiye Güzellik Kraliçesi olarak iştirak eden Figen Özgür, bütün bunları, yalnız "Hayat,, için kaleme aldığı bu yazıda anlatmaktadır.

du? İki insanın ahbaplığı normal bir şey olabilirdi. Fakat, başka birinin yanında hiç çekinmeden bunu yapmak, işte bu aklın almıyacağı bir şeydi.

Sabahleyin durumu, müsabakayı tertipliyenlere usulü ile anlattım. «K... K...» ile odalarımızın ayrılmasını istedim. Bu şikâyetime kulak asılmamıştı. Israr ettim. Bu gibi hâdiselerin tekerrürü halinde müsabakalara katılmıyacağımı, derhal İstanbula döneceğimi bildirdim... O gece «K... K...» hastalanmadı. Fakat yatmıya da gelmedi. Geceyi nerede geçirdiğini bilemiyorum...

GELECEK HAFTA :

Güzellikleri ile jürinin gözüne giremiyenler başka çarelere başvuruyorlar.

HAVUZ BAŞINDA — Güzeller, uğur getirmesi için, toplu bir halde ellerini otelin avlusundaki havuza sokuyorlar.

(FİNLÂNDİYA)
Tarja Nurmi

(YUNANİSTAN)
Nora Aperghi

(BELÇİKA)
Michele Goethals

(DANİMARKA)
Netti Therp

Eski Bakırköy

YAZAN: SAİP AYKUT

BENİM bir köyüm vardı. Şirindi, güzeldi; Marmaranın incisi idi. Şimdi de öyledir ama, artık o bir köy değil, insanı şaşırtan bir çabuklukla gelişmekte olan bir başka kasabadır. O eski köyüm büyüdü! Orada bir Ataköy sitesi doğdu. Etraf fabrikalarla doldu. Peş peşe apartmanlar sıralandı. Yolları asfalt oldu...

Oysa benim köyüm, eskiden, bir balıkçı köyü idi... Istanbuldan 13 kilometre uzakta, üstelik Büyükçekmeceden Safraköyünün üstüne kadar, Topkapı Maltepesinden denize giden büyücek bir hinterlandı kucakladığı için, eskiler ona «Uzunköy» demişler. Sadece atlı ve altı arabalar devri için bu yol pek uzakça gelirmiş insana!... Yerli Rumlar bundan ötürü «Makrohori» diye isim vermişler. Daha sonraları Makriköyü olmuş. Cumhuriyetin ilânından az sonra da Atatürkün isteğiyle Bakırköy diye isim değiştirmiş!...

Bakırköy, sade köy olarak enteresan bir yer değildi. Edibler, şairler, musikişinaslar ve entelektüeller semtiydi. Kimler yoktu ki?... Tamburi Cemil, Cenap Şahabettin, Celâl Sahir, Doktor Yusuf Ragıb, damadı Müderris (Profesör) ruhiyatçı Şekip Tunç, Doktor Bafralı Yanko, bir zamanlar Nafia Nazırı olan Giritli Ziya Bey (tanınmış sahne mütercimlerinden Seniha Göknil'in pederi), Kimyager Arif, İsmail Paşa (Prof. Naşit Erez'in pederi), babam rahmetli Meclisi Maliye Âzası Muhittin Bey, Maliye Nazırı Abdurrahman Bey, Harbiye Nazırı Ziya Paşa, Şamlı İbrahim Paşa, Rıza Bey (armatör Fahri Paçalı'nın babası), Şair Bedri Ziya Bey, meşhur tuhafiyeci Haçopulos, gülyağcı ve şayak taciri Komandurof Efendi, hep Bakırköyünde yerleşmişlerdi.

Köyümün insanları kadar, eski düğün dernekleri de şöhret yapmıştı. Çocuk olduğum için, kaçgöçle karşılaşmadan, hanım topluluklarının arasına destursuz girip çıkardım. Bana küçük oluşumdan mı nedir, veya gerçekten öyleydi, tanıdığım hanımların hemen hepsi uzun boylu, hem de güzel gelirdi!... Üstelik bunlar rujsuz, rimelsizdiler...

Köyümde tiyatro ve müzik hayatı da hayli ileri idi.

Belediye bahçesinin erkekler kısmının arkasında, tahta bölmeli bir tiyatro vardı. Her hafta İstanbuldan çeşitli kumpanyalar gelir, oyun verirlerdi. Bu oyunlara gündüz hanımlar gider, gece beyler. Tiyatronun bitişini bekliyen köyümün o zamanki çapkınları, kozmatikli bıyıkları, maşalı saçları, gıcırdım kunduraları, İstanbulinleri ile kapı keserlerdi. Çıkan hanımlarla göz aşinalığı olsun yapabilmek için fırsat gözlerlerdi.

Bunlardan başka deniz kenarında Korfu'nun, Mildiyadi'nin, Galip Beyin gazinoları vardı. Buralarda en seçkin sazandeler ve hanendeler zaman zaman fasıl geçerlerdi.

Köyümün iyi yürekli delikanlıları, saz bilen amatörlerle hayır cemiyetleri yararına müsamereler tertiplerler, fisebilillâh çalışırlardı...

Alafrangaya gelince, Bakırköyünün gençleri, mezhep gözetmeden birleşirler, o zamanın en gözde parçalarını geçerlerdi. Bu suretle verilen konserlerden birinde, eski Paris Elçilerimizden, halen milletvekili olan Feridun Ergin'in kemanla çaldığı çok güzel bir parçanın melodileri hâlâ hâfızamdan silinmemiştir.

Tiyatroya, müzikli toplantılara gitmek, evler için olağanüstü bir hal sayılırdı. Köyümün hanımları bir hafta evvelinden hazırlanırlardı. Nasıl ki Pariste Operaya veya Comédie Française'e kendilerini sadece göstermek için gidenler varsa, bu da öylesi idi. Yeldirmeleri, maşlahları pırıl pırıl ütüden geçmiş. Sürmüş süröştürmüş, takmış takıştırmış hanımlar, localarda (!) kılık kıyafet ve gövde gösterisine çıkarlardı. Herkes biribirini gözden geçirir, sonra yanındakilerle kulaktan kulağa fiskos geçerdi.

Loca biletlerinin değeri de kumpanyalara göre değişirdi. İnsan başına 15 - 40 kuruş, şimdiki altın fiyatına çevirirsek 22 - 60 lira ederdi.

bütün bu piyesler sahnemizden geçit resmi yapardı...

En gözde aktörler Binemecyan, Arşak, Münif, Burhanettin, Nurettin Şefkati Beylerdi. Aktris olarak, bilhassa genç kadın rollerine çıkan Aznif, Kınar, Eliza Binemecyan, Mari Ferah (Şevkiye May'ın annesi) başta gelirlerdi.

Bir gün, yine o sahnede, kan revan içinde geçmekte olan bir facia oynanmaktaydı. Dekor bilindiği gibi, duvarları ha düştü, ha düşecek bir şatonun salonu... Kont, ihanet eden karısını şatodan hışımla kovuyor...

«Git!... Git haine!... Hanemi berbat ve mülevves (kirli) ettin! Evlâtların, validesinin bir fâhişe olduğunu bilmesin.»

Kontes hüngür hüngür ağlıyarak:

«Ah... Ben bu şatoyu, bu muhteşem mâlikhaneyi (!) nasıl terkedeceğim Yarabbim?...»

Bu sırada, paradide supapları atan bir külhanbeyi, dayanamıyarak bağırdı:

«Ağlama be kokona... Üç mecidiye vereyim de Kasımpaşada bundan daha iyi bir ev tut!...»

Şimdi bunlar bir hâtıra oldu.

YENİ BAKIRKÖY — Eski günlerin Makriköyü, yeni zamanların Bakırköyü olduğundan beri, orada çok şeyler değişti. Resimde istasyon köprüsünden görünüşünde bu değişikliği biraz olsun tesbit etmek mümkün değil mi?...

Tiyatronun sahne dekorları da çok enteresandı. Eski iki koltuk, ayağının biri kırık olduğu için boş bir sardalye kutusunun destek olduğu bir masa, bir bilet karşılığında tiyatronun bitişiğindeki kahveden ariyet olarak alınmış üç iskemle, fonda, sıra ressamlarından birinin elinden çıkma, en bayağı, en çiğ renklerle meydana gelmiş bir şato salonu ve bahçeye açılmış pencereler... En ağdalı tiradlar, aşklar, hiyanetler, ağlamalar, öldürmeler; trajik sahne edebiyatının o gün revaçta olanlarının en iyileri hep bu sahnede perperişan edilirdi. Paki Dâmen, Piyer dö Şömen, Fan Pan Klodin, Bir Fakir Gencin Serencamı, Selimi Sâlis, Tarık bin Ziyad, Finten, Sefiller, Demirhane Müdürü,

Ne gariptir ki bir anne, büyümüş hattâ kocalmış olan oğlunu veya kızını daima çocukluk haliyle hatırlamak ister. Ben de, çocukluk günlerimin hâtıraları ile dolu olan yarım asır evvelki köyümü, eski Bakırköy'ü öylece hatırlamak istiyorum.

Eski arkadaşları, eski aşinaları, eski hanımları arıyorum... Oysa kimisi ölmüş, kimisi ihtiyarlamış, saçları aklaşmış, belleri benim gibi bükülmüş, yüzlerinin eski tazelikleri kaybolmuş, buruşmuş!... Onları tanıyamıyorum da! Bu, insanın şuuraltında, tahlili mümkün olmıyan birşey. Geriye dönme imkânı olmadığını bildiğimiz halde bu istek kaybolmuyor. Hâtıralarımın köyü, hayalimdeki gibi taptaze yaşıyor...

ERTUĞRUL TÜRBESİ

Bilecikten Söğüde gidenler, kasabaya girmeden evvel, tatlı bir yokuşla çıkılan ağaçlıklı bir tepenin üzerinde, mütevazı sessizliğine bürünmüş bir türbe görürler. Burada, oğlu Osmana, yakın bir gelecekte dünyaya hükmedecek bir imparatorluğun temellerini ve tahtını kurup bırakan yiğit, idareci ve cenkçi Ertuğrul Gazi yatmaktadır. Bu ayın 20. günü, işte bu yerde, Ertuğrul Gazi'yi Anma Cemiyeti'nin tertiplediği törenle, imparatorluğun kurucusunun 678. ölüm yılı ihtifali yapılmıştır.

Batışının 69.

Ertuğ

AYRILIŞ töreni çok hazin oldu. Gidip de dönmemek ihtimali olan bu geminin yolanışında hemen hemen bütün İstanbul halkı hazır bulundu. Bando, güvertede Osmanlı Marşını çalıyor, kumanda köprüsünde, başta büyük üniforması ile Amiral Osman Bey, Süvari Ali Bey ve sırasiyle bütün zabitan yer almış bulunuyordu. Tayfalar serenlere, küpeşteye, çarmıhlara çamariva (dizilme şekli) etmişlerdi. Kıyılardan binlerce el, mendil sallanıyor, selâmet duaları arasında, selâm topları ile Ertuğrul firkateyni uğurlanıyordu...

Oysa bu yolculuk oldukça güç şartlar ve dedikodulu bir hava içinde başlamıştı. İlkin Âsâri Tevfik gemisi gidecek, demişlerdi. Daha sonra, Âsâri Tevfik bu büyük yolculuğu başaramaz, hem de eskicedir, en uygunu Ertuğrul firkateyni diye bir irade çıkmıştı.

Bu, gemiyle yapılması düşünülen bir ziyaret olacaktı. 1887 yılında İstanbula, Güneş İmparatoru Mikado'nun amcazadesi gelmiş; Padişaha Japon İmparatorunun dostluk mesajı ile nişan ve hediyelerini getirmişti. Şimdi bunun bir iadesi lâzımdı.

Düşüncelerin tümü iyi idi ama, gelin görün ki, gıcır gıcır boyalı, devrin en ileri silâhları ile techiz edilmiş 2344 tonluk gösterişli gemi, 1854 yılında İstanbulda inşa edilmiş ahşap bir gemi idi. 1888 de yeniden tamir görmesine rağmen makinelerine, hele kazan ve kazan altına el değil, göz bile atılmamıştı. Sürati sıkıştırılırsa saatte 10 mili güç tutardı. Bununla beraber, elektrikle aydınlatılmıştı.

Ertuğrul firkateyninin Japon sefe-

Hazin bir hâtıra *Resim, Ertuğrul filkateynin kumandan ve zabitanını gösteriyor. Yandaki harita ise Ertuğrul'un battığı yerle batışına kadar takibettiği yolu vermektedir.*

Yıl dönümü Dolayısiyle

rul Faciası

riyle vazifelendirildiği etrafta duyulunca, geminin bu çok uzun, çok tehlikeli açık deniz gezisine dayanıp, dayanamıyacağı tartışması günün konusu olmuştu. İşten anlıyan, denizcilik ilmini bellemiş kişiler, azgın Hint denizlerine, Pasifik tayfunlarına bu geminin dayanma gücü olmadığını ileri sürmüşlerdi. Hele Ertuğrul'un Çarkçıbaşısı İngiliz asıllı Miralay Harti Beyin, bizzat kazanların içine girerek: «Bu durumdaki Ertuğrul gemisinin, bu seferi başarması asla mümkün olamaz!» diye rapor verdiği haberi duyulunca, ortalık çalkantıya tutulmuştu. Fakat Osmanlı bahriyesinin başındaki o anut, hem de kibirli Nazır Bozcaadalı Hasan Hüsnü Paşa, tafrafuruş kişilerdendi. Dayatmış, Kendi adamlarından bilirkişi heyeti göndermiş. Bunlar üstünkörü incelemeler yapmışlar. Japon sularında kol gezen tayfunlar karşısında Karamürsel kayığı gibi kalacak Ertuğrul için bu bilirkişi raporlarında geminin her bakımdan iyice tamir gördüğü, kalafatının mükemmel, güverte çapa tahtalarının gayet kuru ve sağlam olduğu ısrarla belirtilmişti. O kadar ki, «... ekvatorda, ısı derecesi çok fazla limanlarda, ısının çokluğundan korunmak için etrafına tente yapılarak, gölgelendirilmesini, bir de çok ısı gören ahşap kısma arada sırada birkaç kova su vurulmasını...» yeter görmüşlerdi. Kazan meselesi için, «Bu kazanlar daha iki üç yıllık uzunca seferlere dayanıklıdır!» diye bir de teminat vermişlerdi.

Tabii Nazır Paşanın bu raporlardan sonra ilk işi, Çarkçıbaşı Harti Beyi, Ertuğrulдan çıkarıp, bir hayli haşladıktan sonra, o sıra adalara işliyen tekneciklerden birine çarkçıbaşı yapmak olmuştu. Dedikoduyu önlemek, geminin sağlamlığını anlatmış olmak için damadı Miralay Osman Beyi de Amiral tâyin etmişti.

Yolculuk ilk kötü işaretini Süveyş Kanalında verdi; gemi akıntı ve beceriksiz kılavuz yüzünden karaya oturdu. Çabalayıp kurtulmuşken bu defa dümen bodoslaması kırılıp denize düştü. Bunun üzerine havuzlandı; tamir gördü. Yeniden engine yelken açtı!

Ekim ayının ilk haftasında sıra ile Aden'e, Bombay'a geldiler. Her uğrak yaptıkları limanda bembeyaz keten elbiseleri içinde, kırmızı fesleri, pulat yapılı, güneş kavruğu, yakışıklı Türk leventleri, büyük saygı gösterisi ile karşılandılar. Sade Bombay şehrinde 200.000 kişiyi aşkın ziyaretçi topluluğu, gün ışığından, gün batışına kadar Ertuğrulun etrafında çevrelendi.

Uğradıkları bütün limanlardaki Müslüman gemileri, ilk defa olarak nizamlara karşı gelip, gönderlerine bulabildikleri Türk bayraklarını çektiler!... Mürettebat bütün cuma namazlarına, bu şehirlerin Müslüman halkı ile birlikte gittiler. Camiler, yollar adam almadı! Her yerde ön safta, eller üstündeydiler. Böylece Japonyaya vardılar. Japonyada günler, haftalar çok iyi geçti. Fakat dönüş hazırlığı başladığı zaman, bugüne kadar olan yolculuğun uğur zembereği kırıldı. Bir yıl evvel kurban bayramında, Süveyş Kanalı içinde karaya oturmışlardı. Bu yılki ramazan bayramında, Nagasaki ile Hong Kong arasında çok sıkıntılı geçen deniz yolculuğundan sonra, şimdi de tam kurban bayramında Japon ülkesinde bir kolera salgını başlamıştı. Bu kolera yüzünden 33 gün karantinada kaldılar. 37 kişi koleraya yakalandı. 13 ü öldü. Bu suretle hoşça giden talih ters yüz etti.

1890 yılı, 15 eylül pazartesi günü Yokohama'dan dönüş seferine başladılar. Hava güzeldi. Fakat salı günü güneş batarken fırtına çıktı. Zaten barometre devamlı düşüyordu. İlkin yan yelkenleri yarıldı. Dalgalar yükseldikçe, geminin yalpaları ile baş ve kıç vurmaları çoğaldı. Gece rüzgâr provadan esmeye başlayınca, yelkenler sarıldı. Sara yelken edilirken baş denizleri, Ertuğrula müthiş el enseler çekmiye başladı. Rüzgâr kudurdukça dalgaların direk yumruklarına, yan tokatlarına dayanmak çok zor oluyordu...

Grandi direği iskaçasından çökerek bütün çarmıhları boşanmış, dayanaksız kalan direk bir taraftan, bir tarafa kayıyordu. Her saat dinmesi beklenen fırtına, ölçüye gelmez bir artış yaparak kuduruyor, saldırıyor, Ertuğrulu pamuk atar gibi, oradan oraya çarpıyordu. Yavaş yavaş kemerelerden birkaçı kırıldı. Baş omuzluk ve çapa tahtalarının başları kalktı. Kömürlüklere su doldu. Kalafatçılar, burgucular, marangozlar insan üstü bir gayretle, ellerinde fenerler, oradan oraya seğirtip, tamir işlerine koşuyorlardı. Amiral, süvari, bölük yüzbaşıları, subaylar, erler omuz omuza, su içinde armayı nete etmiye, çarmıhları doldurmıya, giren suyu tulumba, bakraç, su taşıyacak hemen her şeyle boşaltmıya çalışıyorlardı. Gittikçe ağdalaşan kara katran gibi bir karanlık içinde, rüzgâr ve dalgalarla kamçılanan bu bir avuç Türk denizcisi, kelimei şahadet ve tekbir getirerek ölümle penceleşiyordu...

Oşima Fenerini tutabilmek ümidi içinde son güçlerini sarfediyorlardı.

18 eylül perşembe sabahı, üç gün ve gece aç, susuz, uykusuz; aslanlara has bir davranışın son günü oldu. Artık yükselen sulardan ocaklar söndü. Bu gezginci tabutun sulara gömülme anının gelmiş olduğu apaçık görülüyordu. Oysa ki Oşima Fenerinin tam önlerindeydiler.....

Gemiye garip, anlaşılması güç bir hal gelmişti. Ölüme yaklaşan insanların sabır ve sükûneti bu yüzlerde okunuyordu. Bütün o: «Fayrab! Fayrab!» sesleri kesilmişti. Tekbir ve kelimei şahadet, çatlamış, kan sızan dudaklarda bir mırıltı halindeydi. Fakat hâlâ, her şeye rağmen çalışıyorlardı. İstim kaldırmak için bellerine kadar su içindeydiler.

Bu cehennemi gecenin sabahına doğru, 3.30 sıralarında, birden kulaklarda ancak iniltisi kalan bir çatırdı koptu. Oşima Burnunun sığlıklarında geminin bütün ahşap kısımları dağılıverdi...

Kaşinosaki Fenerinin nöbetçileri şimdiye kadar işitmedikleri bir dille konuşan sırılsıklam, perişan, yaralı bir gemiciden, işaretleşerek ilk haberi aldılar. Ondan sonra, yer yerinden oynadı! Bütün Japonya ayaklandı!... Telgraflar dünyaya Ertuğrul faciasını duyururken sadece balıkçı olan fakir Oşima, Kaşino, Suye köylülerinin, yaralı 69 Türk gemicisini denizden aldıkları görüldü. Onlara baktılar, yaralarını sardılar, yiyecek, giyecek verdiler. İmparator başta olmak üzere, bütün Japon milleti yaralılara kardeş yakınlığı gösterdi. Şehitlerimizi gömdüler. Oşima Burnu üzerinde bugün hâlâ ziyaret edilen bir âbide diktiler. Yalnız Amiral Osmanın cesedi bütün aramalara rağmen bulunamadı.

Hayat

ERTUĞRUL FİRKATEYİ

Batışı : 1

İ JAPON SULARINDA

ylül 1890

Bu tablonun aslı
Deniz Müzesi'ndedir.

Hayat

ERTUĞRUL FİRKATEYİ JAPON SULARINDA

Batışı : 18 ylül 1890

Bu tablonun as
Deniz Müzesi'ndedi

Merhametli bir İngiliz kadınının hediyesi olarak:

Hayvanlar İçin Sıhhi İmdat Arabası Geldi

Üstte hayvanlara mahsus sıhhi imdat arabası, yanda da aynı arabanın içi ve bölmeleri görülüyor.

GEÇENLERDE Istanbul gümrüğünden bir jeeple onun arkasına bağlı beyaz renkte bir büyük araba çıkarıldı. Bu arabanın neye yaradığını merak edenler biraz sonra arabanın gümrük muamelesiyle uğraşan bir hanımdan bunun ne olduğunu öğrendiler. Bu araba hayvanlara mahsus sıhhi imdat arabası idi. Gümrük muamelesiyle uğraşan da merkezi Ankarada bulunan «Hayvanları Koruma Derneği» Başkanı Bayan Naşide Zincirkıran'dı. Üstelik bu araba ile onu çeken jeep memlekete parasız giriyordu. Devlet de gümrük resmi almamıştı.

Nereden gelmiş bu araba, kim göndermiş? diye merak ediyorsanız hemen söyliyelim. Hasta hayvanlara, bilhassa yaralanmış veya hasta atlara mahsus olan bu araba Ingiltereden gelmektedir. Arabayı gönderen de Ingilterenin en zengin kadınlarından biri olan, «Ingiliz Kıraliyet Hayvanları Koruma Cemiyeti» reislerinden Lady Gascogne'dir. Bu merhametli kadın Türkiyedeki muhabirleri vasıtasiyle memleketimizde yaralanmış atları hastaneye taşımıya mahsus bir sıhhi imdat arabasının mevcut olmadığını, bu yüzden zavallı atların çok güçlükle ve fena şartlar altında taşınabildiğini öğrenmiş. Çok üzülmüş. Ankaradaki Hayvanları Koruma Derneğine bir mektup yazarak atlara mahsus bir sıhhi imdat arabasını onu çekecek olan jeeple beraber derneğe hediye ettiğini, masrafı da kendisine ait olmak üzere yola çıkardığını bildirmiş.

Bize verilen malûmata göre Lady Gascogne 140 sene evvel kurulmuş ve Ingiltere Kıral ve Kıraliçelerinin reisi bulunduğu Ingiliz Hayvanları Koruma Cemiyetinin en ileri gelen şahsiyetlerinden biridir. Bu cemiyetin 300.000 Ingiliz liralık bir vakfiyesi, 3000 yerde şubesi vardır. Yalnız Londrada hayvanlara eziyet edilmesini önlemek üzere 46 müfettiş çalıştırmaktadır. Lady Gascogne ise bütün servetini hayvanlar uğrunda harcıyor.

İyi kalbli insanları Allah yeryüzünden eksik etmesin... Amin!

BOŞ VAKİTLERİ DEĞERLENDİRME

Yapı ve Kredi Bankasının boş vakitleri değerlendirme gayesiyle tertiplediği kurslardan biri olan halıcılık ve kilimcilik çalışmaları bu sene Şilede ilk semeresini verdi.

Bu kurslarda bir ay önce tezgâha gerilen kilimlerden ikisi mütevazı bir törenle tezgâhtan kesildi. Şiledeki kursa katılanların en genci 11 yaşında Macide Tuncay adındaki şirin kızdı. Şileli Macide, Anadolu motifleriyle işlediği kilimini tezgâhtan keserek arkadaşlarına gösterdiği zaman hepsi hayretten donakaldılar. Genç kızın oyun arkadaşları da şimdi bu kursa yazılmak için sabırsızlanıyorlardı. Resimler, kilimleri tezgâhtan kesme merasimini gösteriyor.

TRAFİK KAZALARININ İBRET VERİCİ BİR ÖRNEĞİ

Trafikçiler, eylül ayını, pazartesi gününü, sabahın 10 sularını uğurlu saymazlardı. Ay, gün, saat yine uğursuzluğunu gösterdi. 7 eylül pazartesi günü saat 10 da Londra asfaltında bir otobüs yol kenarındaki bir elektrik direğine çarptı, hızını alamadı, dört takla atarak parçalandı. Otobüsün içinde 40 yolcu vardı. Bunlardan biri öldü, 27 yolcu da yaralandı. Fotoğrafta, parçalanan otobüs görülmektedir.

Leylek Padişah

Padişah ve veziri, MUTABOR diyerek burunlarına sihirli tozu çekip leylek olurlar. Bu durumda gülmemeleri gerekirken danseden iki leyleğin acayip hareketleri karşısında kahkahayı koyuverirler...

21.

Yalnız sadrazam uçmakta biraz güçlük çekti. Yükseğe çıkınca başı dönmeye başlamıştı.

Bir gün Bağdat üzerinde uçuyorlardı,

Halkın toplanıp, kederli kederli konuştuğunu gördüler.

22.

Sadrazam: «Halk sizin yasınızı tutuyor» dedi.

Biraz sonra muhteşem bir alay göründü.

Bu alayın başında, altın eyerli atına kurulmuş bir adam vardı.

23.

Herkes: «Yaşasın yeni padişahımız» diye bağırıyordu.

Padişah: «Bizi niçin büyülediklerini anladım, dedi. Bu, düşmanım Kişmir'in oğlu Mirza'dır...

Bak, halk çabucak beni unuttu... Böyle işte, kimin sesi çok çıkarsa onun peşinden gidiyorlar.»

24.

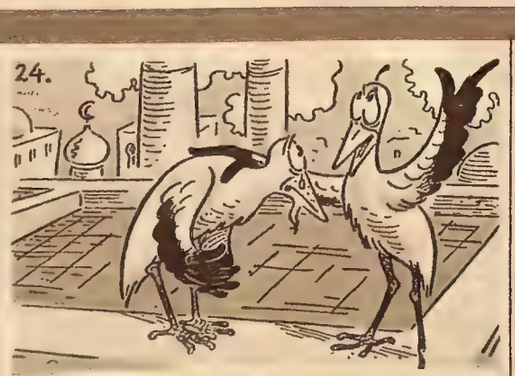

Biraz kendilerine gelince, büyülerinin çözülmesi için deniz aşırı bir yere gitmeğe karar verdiler.

Böylece derya istikametinde uçmaya başladılar.

Birkaç saat sonra Mansur: «Padişahım, dedi, daha fazla uçamıyacağım. Gelin şu harabede geceleyelim.»

ÇEVİREN : ORHAN Ş. YÜKSEL

(DEVAMI GELECEK SAYIDA)

Parker Quink

Bulmaca müsabakasının neticeleri

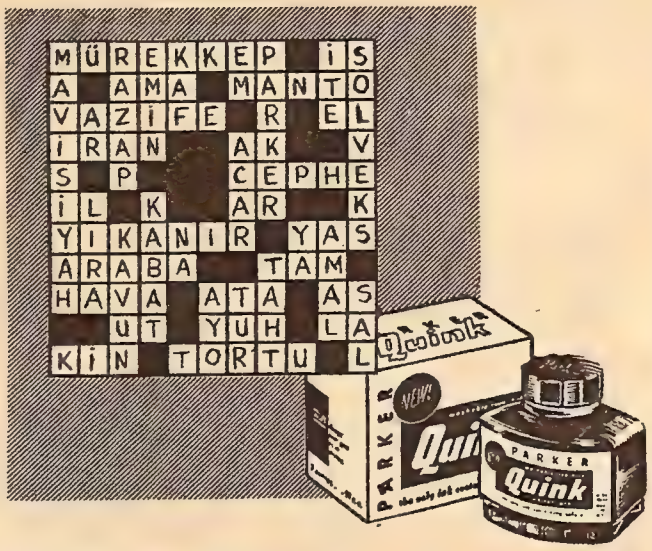

Bulmacamızı yukarda göründüğü şekilde doğru çözüp şartlarımızı ifa edenler arasında Beyoğlu 4 üncü Noter huzurunda çekilen kurada kazananların isimlerini bildiriyoruz:

FACİT portatif yazı makinesi kazanan : Ünal Ayfer, Zonguldak.

Birer KOLİBRİ portatif yazı makinesi kazananlar : Orhan Urgenç, Karabük Hamza Rüstem, İzmir.

Birer sulu boya takımı kazananlar : Nuri Unal, Mustafa Nadir, Selçuk Yönel Hilmi Yıldırım, Aylâ Aykut, Suzan Öneş, Nazan Aksoyca, Ayla Conkar, Yakup Ünoldu Mahmut Özükurt, Mehmet Yayla, Doğan Çalkan,

Birer 12 li boya kalem kutusu kazananlar : Çetin Geçkiner, Gönül Özer, Hasan Çağlayan, N. Yaşar Çantıkoğlu. Nejat Civelek, Zihniye Yüzefer, Sabri Tantürk Erdoğan Özötün. Nural Uysal, Yüksel Aslangil, Cemal Akın', Gürkân Sarıoğlu

Birer kilitli hatıra Defteri kazananlar : Metin Sönmezsoy, Mustaf Akdemir. İsmet Akçalı, Abdullah Uyan, Turhan Özeray, Sami Keskin, Necmettin Denkdemir. Halit Memiş Sevil, Besim İyitanır, Adnan Ataç, Lamia Üçok, Sümer Gülez, Ercüment Zümrüt, Mümtaz Demirer, Ahmet Oyftun, Mehmet Şenlik, Aysel Uysal, İhsan Çoşkun Mehmet Firuz, Erer Asılkender, Ülya Güllersen, Mehmer Çilsal, Ender Pekdemir, Botül Tanukçu, Levent Koyunoğu , Cevat Özcan, Perihan Semiz, Halil Ayan İlhan Atalay, İzzet Güngör, Zeynep Çetin, Nevzat Cengiz, Hayriye Menderes, Zareh Yaldızcıyan, Nuri Dayıoğlu, Metin Demirbaş, Ahmet Develi, Orhan Himalay, Cengiz Uyal , Dikranuhi Sakahyan, Jak Ovadya, Ertem Taşdemir, Emin Çelik Necati Kıvrıkoğlu, Mithat Güngör, Mehmet Demirçan, Naci Doğan Tuyluoğlu, Şerafettin Meriçoğlu, Durmuş Karpuz, Ahmet Karakayı.

Bulmacamıza iştirak eden bütün müsabıklara gösterdikleri alaka dolayisile müessesemiz ayrı ayrı teşekkür ve kazananları tebrik eder

İstanbuldan kazananlar hediyelerini almak için ; "ELİ BURLA ve ORTAKLARI Voyvoda cad. 52 Galata, adresine hüviyetleri ile müracaatleri rica olunur.

İstanbuldan hariç Vilâyetlerden kazananlara, hediyeleri Posta ile gönderilecektir

İLÂNCILIK

ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ : Önemli bir görevle Macaristana gelen İngiliz ajanı Reynolds, hududu gizlice geçtikten sonra Macar polisi tarafından yakalanarak bir hudut karakoluna götürülür. Üzerinde Avusturyalı bir tâcir olduğunu gösteren bir hüviyetle Macar İktisat Vekâletine yazılmış bir mektup bulunduğu halde polisleri ikna edemez. Reynolds, kendisini sorguya çekmek için cebir yoluna sapan komiseri bir tekme ile yere serer. Tam bu sırada içeri giren Albay Szendro, Reynolds'u alarak arabasına bindirir ve Budapeşte'ye doğru yola çıkarlar. Macar Gizli İstihbarat Teşkilâtına mensup olan Albayın bizzat kullandığı arabanın arka tarafında zincirlerle bağlı bulunan Reynolds gene de kaçmak için plânlar tasarlamaktadır.

YAZAN : ALISTAIR MAC LEAN — ÇEVİREN : ADNAN ERİM

4

REYNOLDS'un kucağına bir kibrit kutusu düştü. İçinde bir tek kibrit vardı.

Szendro bir kahkaha attı:

— Dolu kutu vermiyorum Mister Buhl! Çünkü o zaman da arabada yangın çıkarmıya kalkacaksınız!...

Bu ne kadar ihtiyatlı bir adamdı. Ne kadar da tecrübeliydi! Reynolds bu işin içinden kolay kolay sıyrılamıyacağını gayet iyi seziyordu. Sigarasını tüttürürken soğukkanlılığını ele alıp düşünmiye çalıştı. Otomobilden atlamasına, kaçmasına imkân olmadığına göre ancak araba durduktan sonra bir şey yapabilirdi. Meselâ zincirleri çözülüp dışarı çıkarılırken... Gecenin karanlığı da epey işine yarıyacaktı. Fakat nerede duracaklar ve kaç kişi onun zincirlerini çözmiye gelecekti?...

Reynolds böyle düşünüp plânlar hazırlamıya uğraşırken araba yavaşladı. Szendro ayağını gazdan çekmişti. Direksiyonu âni olarak sağa kırdı. Yoldan ayrılıp kenara saptılar. Kardan duvar haline gelmiş bir sıra çalılık arkasında durakladılar.

Albay başını arkaya çevirdi. Soğuk soğuk sırıttı:

— Burada biraz istirahat edelim Mister Buhl... dedi. Yalnız müsaade ederseniz çantanıza şöyle bir göz atalım...

Yerinden kalkıp dışarı çıktı. Arabanın arka kapısını açtı. Çanta kapının dibinde duruyordu. Reynolds'un bağlı elleriyle oraya yetişmesine imkân yoktu. Çantayı aldı. Kilidine baktı. Kapalıydı.

— Lûtfen anahtarı verir misiniz Mister Buhl?.. Sakın onu kaybettim veya nerede olduğunu bilmiyorum gibi martavallar uydurmıya kalkışmayın. İkimiz de çocukluk devrinden çoktan çıkmış bulunuyoruz, değil mi?...

Reynolds dişlerini gıcırdattı:

— Anahtar ceketimin kibrit cebinde.

— Lûtfen veriniz.

— Bağlı ellerimle çıkaramam.

Szendro tabancasını eline aldı. Namlusunu Reynolds'un ağzına dayadı.

— Sakın en ufak bir harekette bulunayım demeyin!

Bir yankesici maharetiyle anahtarı kibrit cebinden çekip aldı. Sonra tabancasını beline yerleştirdi. Tekrar direksiyonun başına geçip oturdu. Farları söndürmüş, arabanın tavan lâmbasını açık bırakmıştı.

— Bakalım çantadan neler çıkacak Mister Buhl?...

Kilidi açtı. Bir tomar kâğıt yakalayıp çıkardı.

— Vay, vay, vay... Bunlar neymiş böyle?...

Kâğıtları açtı. Birer birer ayırdı. Bir kısmını sağ, bir kısmını sol eline aldı. Alaylı alaylı Reynolds'un yüzüne baktı:

— Peki ama, bunların hangisine inanacağız sevgili arkadaşım? Bu elimdekilere bakarsak, isminiz Mister Buhl... Öteki elimdekilere bakarsak...

Reynolds, hemen sözünü kesti:

— Avusturya hüviyetim sahtedir Mister Szendro. Ben Macarım.

Almancayı bırakıp Macarca konuşmıya başlamıştı.

— Annem birkaç seneden beri Viyana'da oturuyordu. Ağır hasta olduğunu haber aldım. İhtiyardı. Belki de ölecekti. Onu muhakkak görmem lâzımdı. Avusturya'ya gidecektim. Macar olduğumun bilinmesini istemedim. Böyle bir hüviyet uydurdum. Annemin yanına gittim. Vatanıma karşı herhangi bir suç işlediğimi zannetmiyorum...

— Annenizin ismi?

— Maria Rakosi.

Szendro da Macarca konuşmıya başlamıştı. Fakat Budapeşte şivesiyle konuşmuyordu. Hayretle bir sağ eline, bir sol eline bakıyor; kâğıtları dikkatle tetkik ediyordu.

— Demek hakiki isminiz Lajos Rakosi, öyle mi?

— Evet.

— Güzel... Hem de çok güzel... Büyük bir ustalıkla uydurulmuş çifte hüviyet! Şimdiye kadar eşine raslamadığım bir sahtekârlık...

— Ne münasebet. Size hakikati söylüyorum, Mister Szendro. Asıl olan sağ elinizdeki Macar hüviyetimdir. İsmim, doğum yerim, doğum tarihim, adresim, evlenme kayıtlarım, hepsi elinizdeki kâğıtlarda mevcut. Şüphelenmenize imkân yok. İsterseniz hepsini tahkik edebilirsiniz...

Szendro hâlâ dikkatle evrakları okumaktaydı. Dalgın dalgın ağzının içinden mırıldandı:

— Aklımın almadığı şey, bunları bu kadar muntazam bir şekilde nasıl hazırlamış olmanızdır... Muhakkak ki, çok tecrübeli ajansınız. Sizi buraya gönderenler de, pek bilgili, işlerinin kurdu insanlar!...

Reynolds soğukkanlılığını iyice ele almıştı. Gülümsedi:

— Bilmece gibi konuşuyorsunuz Albay Szendro... Ben sadece Budapeşte'li bir vatandaşım. Bunu ispata hazırım. Hiçbir dalavereli işle alâkam yok. Avusturyaya annemi görmiye gittim. Şimdi de Budapeşteye dönüyorum.

Szendro başını kaldırdı.

— Hayır, dönmüyorsunuz! Geliyorsunuz! Budapeşteyi ömrünüzde bir defa bile görmediniz. Oraya ilk defa gidiyorsunuz. Fakat her tarafını benden iyi bildiğinize şüphem yok. Şehrin plânları üzerinden her bir sokağı ve binayı birer birer ezberlediniz. Gözünüz kapalı, caddelerde dolaşabilirsiniz!...

Szendro birdenbire sustu. Yüzünde acayip bir ifade belirmişti. Gözleri korkuyla açıldı. Heyecanla bağırdı:

— Arkanıza bakın!...

Bu iki kelimeyi İngilizce söylemişti!

Reynols sıçrıyarak geri döndü. O anda Albayın soğuk kahkahası duyuldu.

— Sizi nasıl kapana düşürüyorum Mister Rakosi!... İngilizce de biliyor muydunuz?

— Neden bilmiyeyim! Budapeşte şehrinde İngilizce bilen tam elli bin kişi var. Eğer siz de Budapeşteli ol-

Son hudut

saydınız bunu bilirdiniz. Şivenizden anlıyorum ki oralı değilsiniz...

İkisi de İngilizce konuşmıya başlamıştı.

— Bravo Mister Rakosi... Bakalım daha neler öğreneceğim! Siz hakikaten dünyanın en mükemmel casusu olarak yetişmişsiniz. İngiliz veya Amerikan casusu... Macarcayı gayet güzel, Budapeşte şivesiyle konuşuyorsunuz. Buna şaşmıyorum. Fakat İngilizceyi de Budapeşte şivesi ile konuşmanıza doğrusu hayret ettim. Ne kadar uzun seneler bu meslek üzerinde çalışıp didinmişsiniz. Sizi yetiştirenleri de tebrik etmek vazifemdir!

Reynolds, sanki hayretler içinde kalmış gibi Albayın yüzüne bakıyordu. En ümitsiz vaziyetlerde salim kafa ile düşünmeyi, duruma göre en ufak fırsatlardan istifadeyi gayet mükemmel bir şekilde talim etmişti.

— Mister Szendro, siz beyhude yere kuşkulanıyor, kendinizi üzüyorsunuz... dedi.

— Hayır, üzmüyorum Mister Rakosi... Artık yolumuza devam edebiliriz zannedersem. Gideceğimiz yerde daha sevimli arkadaşlarla tanışacaksınız. Bu tanışmadan çok memnun kalacağınızı tahmin ediyorum...

Kâğıtları kapayıp çantaya yerleştirdi. Farları yaktı. Gaza dokundu. Süratle ileri atıldılar...

Bir buçuk saat konuşmadan gittiler. Budapeşte'nin dış mahallelerine varmışlardı. Az sonra şehre girdiler. Caddeleri süratle aşıyorlardı. Opera binası, hayvanat bahçesi, büyük park ve nihayet... Macar gizli polisi karargâhı binası...

Szendro, ayağını gazdan kaldırmış, frene hafifçe dokunmuştu. Başını çevirmeden konuştu:

— Burasını tanıdınız mı Mister Buhl?

— Tanımaz olur muyum! Karargâh binanız. Buradan belki bin defa geçmişimdir.

— Son cümlenizi söylememiş olun. Çünkü buradan bir defa bile geçmediniz!

Binanın uzağındaki karanlık bir sokakta durdular. Szendro arabadan indi. Cebinden mendilini çıkarıp Reynolds'un gözlerini bağladı. Tekrar direksiyona geçti. Birkaç dakika bozuk yollardan sarsıla sarsıla ilerlediler. Bir, iki defa sağa sola döndüler. Reynolds hiçbir şey göremiyor, kafasını zorlıyarak nereye gittiklerini keşfetmiye çalışıyordu. Hafif bir rampa çıktılar, etrafı kapalı hissi veren bir yere girdiler. Motörün sesi kesildi. İki ağır kepenk büyük bir gürültüyle kapandı. Sonra arabanın arka kapısı açıldı. İki el çabucak Reynolds'un zincirlerini çözdü. Kolundan tutup dışarı çekti. Gözündeki mendili çıkardı. Reynolds, kamaşan gözleriyle etrafa bakındı. Penceresi olmıyan büyük bir garajın içinde bulunuyordu. Duvarlar ve tavan bembeyaz badanalıydı. Arkada iki kanadlı kapı sıkı sıkıya kapanmıştı. İlerde yarı açık bir başka kapı vardı. Onun arkasında uzun bir koridor uzanıyordu.

Reynolds, birkaç adım sağında duran adama hayretle baktı. Zincirlerini çözüp onu arabadan çıkaran buydu. Ömründe hiç bu kadar heybetli bir insan görmemişti. Bir göğsü, bir omuzları vardı ki, en iri gorillerde bulunmazdı. Elleri, ayı pençelerini andırıyordu. Ağırlığı şüphesiz yüz kiloyu aşmaktaydı!... Suratı çirkindi. Burnu kırılmış ve ezilmişti... Bu adam âdeta canlı bir işkence âletiydi. Her hangi bir kimseye işkence yapmak icabederse, o kimseyi sadece bu adamın ellerine teslim etmek kâfiydi! Ayı pençelerine benziyen parmaklariyle insanın etlerini bir sıksa, kemiklerini çıtır çıtır kırması işten bile değildi!

Szendro arabadan çıkmış, Reynolds'un birkaç adım yakınına yaklaşmıştı. İki elini beline dayayıp Reynolds'u şöyle bir süzdü. Sonra insan azmanına döndü:

— Sandor!... Sana bir misafir getirdim. Bu gece burada kalacak. Kendisiyle biraz ahbaplık edeceğiz... Patron yattı mı?...

Adam, homurdanır gibi hırıltılı bir sesle cevap verdi:

— Odasında sizi bekliyor.

— Güzel. Ben de şimdi gidiyorum. Yalnız misafirimize çok dikkat etmen lâzım. Gözünü dört aç! Gayet tehlikeli bir adamdır...

Sandor başını salladı:

— Ben işimi bilirim...

Albay, koltuğunun altına Reynolds'un çantasını sıkıştırıp koridora açılan kapıdan kayboldu. Şimdi, koskoca garajda iki kişi kalmışlardı. Reynolds ve Sandor... Kenarda Szendro'nun arabası duruyordu.

Sandor, bir müddet Reynolds'u pis pis süzdü. Sonra tam karşısına geçip duvara yaslandı. Kollarını, göğsünün üzerinde kavuşturdu.

Reynolds'un beklediği fırsat işte bu andı. Albay geri dönmeden, birkaç dakika içinde, bir şeyler yapabilirse ne âlâydı! Yoksa hapı yuttuğunun resmiydi.

Kelepçeli ellerini sağ omuzunun üzerinden ensesine doğru kaldırdı. Başının arkasını ovalamıya başladı. Gözleri kararıyormuş gibi, ayakları üzerinde iki yana yalpa vuruyordu. Sandor dikkatle ona bakmaktaydı. Reynolds'un vaziyeti fena görünüyordu. Gözleri, yuvalarında sağa sola acayip acayip dönmiye başlamıştı. Yalpa atması da fazlalaşmıştı. Neredeyse yere yıkılacaktı. Sandor, Reynolds'a doğru birkaç adım attı. Ağzının içinden homurdandı:

— Ne oluyor?... Hasta mısın?...

Reynolds, yere çökmek ister gibi dizlerini biraz kırdı. Hafifçe çömeldi. Nerdeyse yere yıkılacaktı. Sandor, kendisine iyice yaklaşmıştı. Reynolds'un düşmesine mâni olmak için kolunu uzattı...

Beklenen an nihayet gelmişti. Reynolds kelepçeli ellerinin bütün kuvvetiyle, insan azmanının ense köküne dehşetli bir darbe indirdi. Bu o kadar öldürücü bir vuruştu ki, onu yiyen herhangi bir insanın yere yıkılmamasına imkân yoktu. Reynols bu gibi oyunları, uzun aylar sürmüş bulunan yetiştirme kurslarında öğrenmişti. Arkadaşları arasında, öğrendiklerini en iyi tatbik eden de oydu...

Öldürücü darbeyi yiyen Sandor bir an iki büklüm oldu. Ellerini ensesine götürdü. Şakaklarını ovaladı. Sonra belini yavaş yavaş doğrulttu. Reynolds'a döndü. Birden şiddetli bir omuz attı.

Reynolds, Sandor'un böyle bir hareket yapabileceğini katiyen aklına getirmiyordu. Yere yıkılmasını bekliyordu. Fakat, yediği omuz darbesiyle otomobile kadar fırladı. Sandor, onun arkasından derhal ileri atılmış, Reynolds'un kollarını demir mengeneyi andıran parmaklariyle kavrayıvermişti.

(Devamı gelecek sayıda)

YAŞAYAN ÖLÜ

YAZAN: WILKIE COLLINS — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

13

Bu satırları, akşam geç vakit okumuştum. Herhangi bir tedbire başvurmadan önce meseleyi kendi kendime düşünmeğe başladım.

Bu ihbarın doğruluğunu ve John Jago'nun çiftlikten birdenbire kayboluşunun Naomi tarafından izah edilen sebeplerle vuku bulduğunu kabul etmek lâzım gelirse, onu Narrabee ile civarında aramanın doğru olacağını düşündüm.

Kahvaltı esnasında okuduğu gazete her halde jürinin görüşünü ve mahkeme heyetinin kararını yazmış olacaktı. O da, Naomi'ye karşı beslediği aşkın tesiri altında Narrabee'ye gitmek mecburiyetini hissetmiş olabilirdi. Bunlar bence hep birer ihtimaldi. Bu ihtimallere şunu da ilâve ettim: Ambros ölüme mahkûm edilmiş bulunuyordu. Acaba Naomi, yeğenini kurtarmak için, John Jago ile evlenmeyi kabul etmez miydi? Bunu temin etmek için de o civara gitmek lâzım gelecekti. Oralara gitmek, Naomi ile ne yapıp yapıp gizlice buluşmak, teklifini ileri sürmek ve ondan söz alınca da meydana çıkıp kardeşleri ölümden kurtarmak!

Bu ihtimaller uzun süren bir düşüncenin neticeleri idi. Fakat, bu ihtimalleri hesaba katmakla beraber, itiraf edeyim ki John Jago'nun sağ olduğuna hâlâ inanamıyordum. Mektubu, vicdansızca bir «oyun» gözüyle bakıyordum.

Holdeki saatin çalmaya başlamasiyle daldığım düşünce âleminden uyandım. Saat on ikiyi çaldı!

Odama gitmek üzere ayağa kalktım. Çiftlikte herkes, mûtat olduğu üzere, daha bir saat evvelinden uykuya dalmıştı. Evin içinde derin bir sessizlik hüküm sürüyordu. Dışarda geceyi seyretmek üzere odayı gayet yumuşak adımlarla geçtim. Çok sevimli bir mehtap vardı. Bu güzel mehtap, Naomi'nin John Jago ile buluştuğu o meşum gecedeki mehtabı andırıyordu.

Yatak odamdaki şamdan, karyolamın yanındaki komodin üzerinde bulunuyordu. Onu henüz yakmıştım. Odadan tam çıkacağım sırada odamın kapısı birdenbire açıldı ve Naomi'yi karşımda buldum!

Onun böyle ansızın odamda belirmiş olmasından doğan ilk şaşkınlığım geçer geçmez, gözlerinden ve solmuş yanaklarından ciddî bir şeyin vuku bulmuş olduğunu derhal anladım.

— Ne var, ne oldu?... diye sordum.

Heyecan içinde koluma asılarak:

— John Jago! diye fısıldadı.

— Yoksa John Jago'nun hayaletini mi gördünüz?

— Hayır, bizzat kendisini, John Jago'yu gördüm.

— Nerede?

— Arka tarafta, tam yatak odamın penceresinin altında!

Ne söyliyeceğimi, nasıl düşüneceğimi şaşırmıştım. Nihayet:

— Ben de göreyim... diyebildim.

Açık ve korkusuz tavriyle:

— Buraya sizi götürmek için geldim. Benimle yukarıya gelin... dedi.

Onun odası, evin birinci katında olup, arkadaki avluya bakan tek oda idi. Yukarı çıkarken hâdiseyi bana şöyle anlattı:

— Yatağa uzanmıştım, fakat uyumuyordum. Bir aralık penceremin camına küçük bir taş atıldığını duydum. Mânasını anlamadığım için durup bekledim. Birinciyi ikinci bir taş takibetti. O ana kadar hayret içinde idim, fakat korkmuş da değildim. Yataktan kalktım, dışarı bakmak için pencereye doğru koştum. Bir de ne göreyim? John Jago ay ışığında durmuş, bana bakmıyor mu?

— Sizi gördü mü o?

— Evet. Bana dedi ki: «Aşağıya inin de konuşalım. Size söyliyecek çok mühim şeylerim var!»

— Ona cevap verdiniz mi?

— Biraz kendime gelir gelmez ona: «Azıcık bekleyiniz.» cevabını verdim ve derhal aşağıya, size koştum. Şimdi ben ne yapayım?

— Onu ben de göreyim, sonra size ne yapacağınızı söylerim.

Odasına girdik. Pencere perdesinin arkasına gizlenerek dışarıya baktım.

Evet, orada duruyordu! Sakalı ve bıyığı tıraş edilmişti. Saçı da kısaltılmıştı. Fakat onun o kestane rengi vahşi gözleriyle veya zayıf vücudunun hareketleriyle onu tanımamak imkânsızdı. Pek ziyade heyecan içinde idim; zira John Jago'nun sağ olduğuna bir türlü inanamıyordum. Naomi sorusunu tekrarladı:

— Ne yapayım?

— Süthanenin kapısı açık mı?

— Hayır. Fakat çiftlik âletlerini muhafaza ettiğimiz, köşedeki odanın kapısı kilitli değildir.

— Çok âlâ. Pencerede görününüz ve ona: «Şimdi geliyorum.» deyiniz.

Cesur kız bir saniye bile tereddüt göstermeden derhal bana itaat etti. John Jago'nun gözleriyle tavırlarında hiç şüphe yoktu.

— Pekâlâ, bekliyorum... dediği zaman da sesinden hiç şüphe edilemezdi.

Naomi'ye dedim ki:

— Şimdiki bulunduğu yerde sizinle konuşmasını temin edin. Ben de o sırada köşeyi döner, âletlerin muhafaza edildiği odaya gelirim. Süthanede görülmekten korkuyormuş gibi yaparak onun köşeyi dolaşıp âletlerin muhafaza edildiği odanın önüne gelmesini temin edin ki, ben kapı arkasından konuşulanları işitebileyim.

Evden birlikte çıktık ve sessizce birbirimizden ayrıldık. Naomi, verdiğim talimatı harfi harfine yerine getirdi. Ben de henüz âletlerin bulunduğu odaya girmiştim ki, John Jago'nun konuşmaya başladığını işittim.

Söze, çiftlikten niçin gizlice kaybolduğunu anlatmakla başladı. Buna sebep olarak, Naomi'nin ona karşı insafsızca muamelesini ve Ambros'un hiç yakışık almayan hakaret ve tecavüzlerini gösteriyordu. Gazetelerde ilânı gördüğünü de itiraf ile, ilânı okuduktan sonra gizlenmeğe daha fazla ihtimam gösterdiğini sözlerine ilâve etti ve dedi ki:

— Herkesin yanında gülünç olduktan, hakaretlere ve retlere uğradıktan sonra, şimdi geri dönmemin içinizdekilerden bazıları için ölüm - dirim meselesi halini aldığını görüyor, buna çok seviniyorum. Benim burada kalarak Ambros'u kurtarmam sizin elinizdedir Miss Naomi.

Naomi'nin şunu sorduğunu işittim:

— Yani ne demek istiyorsunuz?

John Jago sesini alçalttı ama ben yine işitiyordum, dedi ki:

— Benimle evleneceğinize dair söz veriniz. Bunu yaparsanız ben de yarın hâkimin huzuruna varır, ölmeyip yaşamakta bulunduğumu ispat ederim.

— Farzedin ki bu teklifinizi reddettim. Ne olacak?

— O takdirde beni yine kaybedersiniz. Ve, Ambros asılıncaya kadar hiçbiriniz beni bir daha bulamazsınız!

Sesini yükselterek Naomi sordu:

— Siz bu kadar alçak ruhlu bir insan mısınız?

John Jago'nun cevabı şu oldu:

— Şayet bağırıp çağıracak olursanız, Allah şahidim olsun ki, elimi gırtlağınızda bulacaksınız! Şimdi sıra benim Miss, ve ben alay edilecek bir insan değilim. Benimle evlenecek misiniz? Evet veya hayır?

Naomi yüksek sesle:

— Hayır! dedi. Tam elini kaldırıp Naomi'ye saldıracağı sırada kapıyı açıp John Jago'yu yakaladım. O, benim gibi sinir buhranı geçirip kuvvetten düşmemiş olduğu için benden daha çevikti. Hayatımı Naomi kurtardı. Serbest kalan eliyle cebinden çıkardığı tabancayı başıma çevirdiği esnada Naomi fırlayıp tabancayı onun elinden almaya çalışırken tabanca patladı ve kurşun havaya gitti. Tabanca sesi evdekileri uyandırmıştı. Yardım gelinceye kadar ikimiz John Jago'yu sımsıkı yakalamıştık.

Bölüm XII
HİKÂYENİN SONU

John Jago, hâkimin huzuruna getirildi ve ertesi gün teşhis edildi.

Artık Ambros'la Silas'ın hayatı tehlikede değildi. Fakat suçsuz olarak ceza evinden çıkmaları için bir takım adlî formalite ve usullerin yerine getirilmesi icabediyordu.

Bu müddet esnasında cereyan eden bazı hâdiseleri, hikâyemi bitirmeden önce, burada hulâsa etmek isterim.

Ihtiyar Meadowcroft, geçirdiği sıkıntı ve buhran neticesinde, bir kalb krizinden öldü. Vasiyetnameye eklenmiş olan liste, Miss Meadowcroft'un babası üzerinde ne kadar müessir olduğu hakkında Naomi'nin bana evvelce söylediklerini teyidediyordu. Vasiyetnameye göre, oğullarına sadece hayatları boyunca muayyen bir maaş bırakılıyor, «aziz ve kıymetli dostu John Jago ile evlenmek üzere» çiftlik de, bütün teferruatı ile kızına bağışlanıyordu.

Vasiyetname hükümleriyle silâhlanmış olan Morwick Çiftliğinin yeni vârisi, Naomi'ye hakaret dolu bir mektup yollıyarak bundan böyle kendisinin çiftlikle bir ilgisi kalmadığını ve

derhal buradan çıkıp gitmesini ihtar etti. Burada şu ciheti belirtmek yerinde olur ki, Miss Meadowcroft, John Jago'nun Naomi'ye evlenme teklifinde bulunduğuna inanmayı kesin surette reddetmiş ve onu tehdit ettiği iddiasını da düşmanlar tarafından uydurulmuş âdice bir tertip olarak vasıflandırmıştır. Naomi hakkında olduğu gibi benim için de «zavallı mustarip adam John Jago» ya karşı nefretten ileri gelme bir hisle hareket ederek onu lekelemeğe çalışan bir düşman damgasını basmıştır! Bu hisler altında Miss Meadowcroft hem bana, hem de Naomi'ye resmî birer mektup göndererek evi derhal terketmemiz lüzumunu bildirdi.

Biz iki felâket arkadaşı, bavullarımız elimizde, holde karşılaştık. Mûtat alaycı gülümsemesiyle Naomi:

— Birlikte kovulduk, dost Lefrank, dedi, siz herhalde İngiltereye döneceksiniz. Ben de kendi hayatımı kendi memleketimde kazanmaya çalışacağım. Bir dostları olursa, Amerikada kadınlar kendilerine kolaylıkla iş bulabilirler. Bana iş verecek birini acaba nerede bulabilirim?

Tam zamanında söylenecek sözü kaçıramazdım:

— Size ben bir iş buldum, dedim, eğer kabul etmekte mahzur görmezseniz...

O dakikaya kadar bir şeyden şüphelenmemişti:

— Bu, cidden büyük bir talih eseri efendim, dedi, acaba bu iş bir telgrafhanede mi, yoksa bir mağazada mı?

Küçük Amerikalı dostumu hemen oracıkta kollarımın arasına alıp ilk defa öperek ona bir sürpriz hazırlamış oldum ve:

— Bu iş, benim şöminenin yanındadır! dedim. Maaş sizin tensip edeceğiniz miktarda olacaktır. Vazife ise, şayet kabul edecek olursanız, bana hayat yoldaşlığı etmektir.

■

Artık söyliyecek başka bir şeyim kalmadı. Yalnız şunu kaydedeyim ki ben ona yukarıdaki sözleri yıllarca evvel söylemiştim ve Naomi'ye o zamanlar nasıl bağlı idiysem şimdi de öyle bağlı bulunuyorum.

Evlendikten birkaç ay sonra Mrs. Lefrank'ın, çiftlikte neler olup bittiğine dair bilgi vermesi ricasiyle Narrabee'deki bir dostuna yazdığı mektuba aldığı cevaptan şu malûmatı elde ettik:

Ambros'la Silas Yeni Zelânda'ya göç etmişler; Morwick Çiftliğinde Miss Meadowcroft tek başına yaşıyormuş; John Jago onunla evlenmeği reddetmiş; sonra da tekrar ortadan kaybolmuş ve nereye gittiğini kimse bilmiyormuş!

■

NOT: Bana ilk defa bu küçük romanı kaleme almak fikri, bu asrın başında Amerikada cereyan eden bir muhakemeden doğdu. Muhakeme safhalarını ihtiva edip son zamanlarda neşredilen kitabın adı şudur:

«Russel Colvin'i öldürmekle maznun Jesse ve Stephen Boorn'un muhakemeleri, itirafları, mahkûmiyetleri ve öldürüldüğü sanılan adamın meydana çıkışı.»

Bu kitap, eski Vernon Valisi Sayın Leonard Sargeant tarafından 1833 yılında yazılmıştır. Mütecessis okurlarımı tatmin etmiş olmak için söyliyeyim ki romanda uydurma gibi görünen olaylar, işte o kitaptan alınmış hakikatlerdir. Hakiki gibi görünenlerin ise, onda dokuzu, benim tarafımdan uydurulmuştur! - W. C.

SON

Yaş Dönümü, Kadınların İkinci Gençlik Çağıdır

Yaş kırkı aşınca hemen bütün kadınlarda müşterek bir korku ve üzüntü başlar. Yaş dönümü çağı gelip çatmak üzeredir. Acaba eski güzellikleri ve cazibeleri böylece sona mı erecektir? Bazıları bu düşünceyi senelerce evvel kurarlar ve hayatı kendilerine zindan ederler. Gerçi bu dönemi atlatmak sıkıcı ve zordur. Ama sükûnetle düşünüp hatalı hareketlerden kaçınılırsa, kendilerini yeni, fakat eskisinden daha olgun bir gençlik çağının beklediğine emin olabilirler...

Yaş dönümü zamanı

Umumiyetle âdetten kesilme ile başlayan yaş dönümü, 48 ile 52 yaşları arasına raslar. Fakat bu katî bir kaide değildir. 35 inde âdetten kesilen veya 55 ine kadar âdet gören kadınlara raslanır. Ekseriya annenin veya büyükannenin âdetten kesildiği yaş içinde, çocuğu veya torunu da âdet görmemeye başlar. Bu husus daha ziyade irsîdir.

Yorgunluk âdet kesimini yakınlaştırır

Çalışan ve çok yorulan kadınlar gayri muntazam ve geç âdet görmeğe başlarlar. Başlarında, karınlarında ağrı duyar, halsizlik hissederler. Çarpıntı ve fenalık hissi duyarlar. Bu hali sempatik sistem bozuklukları yapar. Çaresi müsekkin ilâçlar kullanmaktır, tabiî doktor tavsiyesiyle. Bazı kimseler bıçak gibi âdetten kesilir. Bazıları ise evvelâ gayri muntazam ve seyrek âdet görür, zamanla hiç görmemeye başlar.

Ateş basma hissi

Bazan yüzde, başta, hattâ bütün vücutta bir sıcaklık duyulur. Yüzlerinin bu sırada kıpkırmızı olduğunu zannedenler aldanır. Zira bu sıcaklıklar çok defa dışarıdan hiç görülmez. Kan dolaşımını tanzim eden hipofiz ve böbrek üstü guddelerinin intizamının bozulması bu hali doğurur. Arkadan çok defa bir ter ve baş dönmesi gelir. Biraz sonra soğuktan titremeye başlanır.

Yaz günü yatarken üstüste battaniye örtmeğe kalkışan, kış soğuğunda da yanıyorum diye pencere açan kadınlara hak vermek lâzımdır. Bütün bu zıt tezahürler âdetten kesilme çağının cilveleridir.

Hormon tedavisi bu dertleri dindirebilir

Âdet görme hali kaybolur kaybolmaz mutlaka bu arızalar başlıyacak demek değildir. Faaliyetini tatil eden yumurtalıklar bir müddet daha hormon ifrazına devam ederek hipofiz ve böbrek üstü guddelerinin ahenk içinde çalışmasını sağlarlar. Bu ifrazat bittikten sonra alınacak yumurtalık hormonu hulâsaları, karışıklıkları önleyerek, âdetten kesilme çağında bulunan bir kadının bu kritik devreyi rahatça geçirmesini sağlamak bakımından çok faydalı bir devadır.

Âdetten kesilme kadınları hırçınlaştırır da

Âdet görmemenin devam ettiği, daha doğrusu başladığı ilk aylarda kadınlar biraz hırçın olurlar. Buna sebep, gudde faaliyetlerinin muvazenesizliği ve bunun verdiği yorgunluktur. Ayrıca geçkin yaşta sayılmak, yahut daha az beğenilmek gibi yersiz endişeler de bu hırçınlığı büsbütün çoğaltır. Çabucak sinirlenir, herşeye ağlar, ufak şeyleri büyültürler. Onların bu geçici hallerini mâzur görmek lâzımdır.

Âdet görmemek vücut tüylerinin büyümesine sebep olur

Yumurtalıkların vazife görememesi, iç ifrazat guddelerinin, bilhassa erkeklik hormonu ifraz eden böbrek üstü guddelerinin faaliyetini arttırır. Dolayısiyle kadın erkekleşmeye mütemayil hale gelir. Vücut tüylerinin rengi koyulaşmağa ve kuvvetlenmeğe başlar. Hattâ bazı şiddetli değişmelerde, kadınlarda bayağı bıyık ve sakal çıkmağa başladığı görülür. Çaresi gene hormon tedavisidir. Ilk büyüyen tüylerin bir daha çıkmaması için elektrikle almak lâzımdır.

Kadın bu zamanda daha çok şefkate muhtaçtır

Âdet görmeme çağında kadın bir nevi aşağılık duygusu duyar. Artık yaşlandığı fikri, beğenilmiyeceği kanaati onda hâkimdir. İşte bu zamanında kocaların hanımlarına her zamankinden çok fazla şefkat ve ihtimam göstermeleri lâzımdır.

Âdet kesildikten sonraki gençlik

Âdet kesimi karışıklıkları hızını aldıktan sonra kadın ruhen ve bedenen sakin ve rahat bir devreye girer. Ay dertlerinden ve âsap gerginliğinden kurtulur. Âdet görmemek kadının güzelliğine, cazibesine halel getirmez. Ruhu yeniden takviye edilir, teessüre kapılmamasını ve yok yere kendini kusurlu görmemesini bilirse, onun için âdeta ikinci bir gençlik çağı başlar. Sevmek hissi ve sevilmek kıymeti zerre kadar azalmaz, bilâkis daha olgun ve değerli bir hale gelir. Çehresinde yeni bir tazelik ve sakin bir memnuniyet peyda olur. Birçoğunun zannettiği gibi vücut hatları ve tenasübü katiyen bozulmaz.

Herşeyden önce şunu unutmamak lâzımdır: İnsan da tabiatın bir parçasıdır. Bütün tabiat kanunları onlar için de caridir. Bizler de her canlı gibi zamanla inkişaf ederiz. Bu inkişafın bir yıpranma ve kocalma haline gelmemesi, sağlığımıza göstereceğimiz ihtimama bağlıdır. Her yaşın kendine göre bir cazibesi ve kıymeti vardır. Olgun, zarif ve hassas bir kadın cazibesini ve güzelliğini çok ileri yaşlara kadar devam ettirebilir. Yeter ki, kendindeki cevherleri kıymetlendirmesini bilsin, teessüre kapılmasın ve tabiî gelişmenin kaçınılmaz neticesi olan bu devreye kendisini iyi hazırlasın.

Onu iyi tanırsınız. Kaç senenin Marlene Dietrich'i... Yaş dönümünü çoktan aştı. Ama şu haline bakın, değme genç kızlara hâlâ taş çıkaracak.

BU KONUDA KOCALARA DÜŞEN VAZİFELER

- **Akşam gazete okumağa dalıp onu unutmayın.**
- **Kendini fazla yormasına mâni olun.**
- **Yeni elbisesini, şapkasını, saçını beğenin.**
- **Onu bol bol sinemaya veya tiyatroya götürün.**
- **Yanında başka kadınları methetmeyin.**
- **Ona her zamankinden daha müşfik davranın.**
- **Karınızın kaprisini hoş karşılayın.**
- **Ona neşeli şeyler anlatın.**
- **Onu sık sık okşayın ve iltifat edin.**

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

25 eylülden 2 ekime kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Aile hayatınıza çok gıpta edenler var. Siz yaşama şartlarınızdan memnun değil gibisiniz. Unutmayın ki, ilerlemek için kanaatkâr olmak lâzımdır. Hayallere kapılmayın.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Asabım niçin bozuk diye üzülmeyin. Herkesin sinirleri sizinki kadar bozuk ama hiçbiri aldırmıyor. Jüpiter seyyaresi üzülmemeniz için sizi desteklemekte, ne mutlu.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Her işi bir anda bitirivermek istiyorsunuz. Birçok şeye birden başlanırsa altından hiç kalkılmaz. İşlerinizi daima ihtiyacınıza göre bir sıraya koymaya çalışmalısınız.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

Önümüzdeki hafta, his bakımından sizin için çok önemli bir gün yaşıyacaksınız. O gün o kadar coşacaksınız ki, belki gözleriniz yaşaracak. Bu sevinçli anı bekleyin.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Onu her gün görüyorsunuz, ama onun size baktığı gözle siz ona bakmıyorsunuz. Zavallı sizin için deli oluyor. Bu insanın daha kim olduğunu bile bilmiyorsunuz.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÜL

İtiraf edin ki, eliniz sıkı. Geçen gün en yakınınız olan insan sizden birşey istemiş, reddetmişsiniz. Biraz fedakârlıkla istediğini yapabilirdiniz. Bunu telâfi ediniz.

TERAZİ BURCU
23 EYLÜL - 22 EKİM

Koşun bakalım, daha ne kadar koşacaksınız. Yorulduğunuzun bile farkında değilsiniz. Bu kadar çırpınmağa değmez ve lüzum da yok. Yıldızınız işi halledecek.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Güneş ve Mars size uzun bir ömür ve sıhhat vadediyorlar, ama para va'di yok. Sizin de emeliniz para. Bu olmadı diyorsunuz. Düşünün ki, herşeyin başı sağlıktır.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Üzülmeyin, vakit henüz çok geç değil. Onun gönlünü alabilirsiniz. Tabii kimin gönlünü kırdım diyeceksiniz. İyice düşünün. Bazan ufacık birşey gönül kırar...

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

İş hayatınız parlak bir devreye girmek üzere. Mali durumunuz bir anda değişecek ve yükseleceksiniz. Tebrike şayansınız. Bu neticede şahsi gayretinizin rolü büyük.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Yıldızınız çok yakında hiç beklemediğiniz bir haberi alacağınızı söylüyor. Bu haberden sonra önünüze üç ayrı yol çıkıyor. Hepsi hayırlı. En münasibini siz seçin.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Her zamanki görüşleriniz biraz değişmişe benziyor. Kendinize has fikirlerden vazgeçebilirseniz çok şey kazanacaksınız. İstikbalinizin buna bağlı olduğunu biliyorsunuz.

Son Berlin Mo

Hayat **Berlin muhabiri Ferit Can, Constanze mecmuasının Berger, Horn ve Brigitte müesseseleri ile müştereken tertiplediği son moda defilesine davet edildi. Aşağıda, bu defilede çekilen özel resimlerden birkaç tanesini veriyoruz. Sunduğumuz bu modeller herkesin faydalanabileceği sade elbiselerdir.**

Akşam giymek için hazırlanmış sade ve zarif bir elbise.

Yünlüden şömizye stilinde bir elbise. Kendi kumaşından kemeri vardır. Yakası organzadır.

Bu yıl bütün Avrupa moda yaratıcılarının kreasyonlarına hâkim olan 2/3 boyunda şık bir manto. Yakası hafifçe kaçıktır.

da Defilesi

Yollu yünlü kumaştan hazırlanmış sade bir elbise. Beden eteğin üzerine dikilmiş ve bu şekilde modele, bir döpiyes havası verilmek cihetine gidilmiştir.

Şömizye stilinde bir elbise. Belinde deriden geniş bir kemer mevcuttur.

Açık bej bir elbise ve kahverengi ceket güzel bir renk kompozisyonudur.

Gece için tafta bir etek ve saten bir blûz. Belinde gene satenden geniş bir kemer ve üzerinde tek süs olarak parlak taşlardan bir iğne mevcuttur.

Yünlü bir tayyör. Yakasına bu yıl çok moda olan kaplan kürkü konmuştur. Etek dar, ceketin beli ise Paris modellerinde olduğu gibi hafifçe oturmuştur.

Gelecek hafta Parisin en son modellerini vermeğe devam edeceğiz.

Öldürmek İstediğim Kadına Şimdi Acıyorum

Yanda okuyacağınız mektup Ordu Ceza Evinden ve bir cinayet suçlusu tarafından mecmuamıza gönderilmiştir. Mahkûm, işlediği cinayeti aynen itiraf ettikten sonra, senelerden beri nasıl korkunç bir vicdan azabı içinde yandığını anlatmaktadır. Bu ibret verici hakiki vakayı, kahramanının kendi kaleminden, anlatış samimiyetini bozmamak için kendi kurduğu cümleleri de aynen muhafaza ederek, sütunlarımıza geçiriyoruz. Bu mektup, bir anlık bir hiddet şahlanmasının bütün bir ömre mal olduğunu, hattâ birkaç hayatı yıktığını gösteren en güzel vesikadır. Sözü Ordu Ceza Evinde 12 seneye mahkûm olarak yatan Ali Özkurt'a bırakıyoruz.

1954 ün son aylarında köyümüzden bir kızla evlendim. Işimi yapan ve düğün merasimini idare eden, babamın çok iyi ahbabı «Y.....» isminde bir adamdı. Nikâhımız yapıldı. Evlendik. Biz köylüyüz âdet ya... Evlendiğimiz zaman akraba ve dostlarımıza giyecek hediye götürürüz. Elini öperiz. Düğünümüzü idare eden ve çok iyi dostumuz olan «Y.....» n da elini öpmeğe gittik.

Evliliğimizin ilk ayları çok mesut geçti. Nedense altı veya yedinci aya doğru ailem beni hiç sevmez oldu. Bu arada «Y.....» da bize gelip gidiyordu. Evliliğimizin dokuzuncu ayında ailem bir gün babası gile gitti. Bir daha geri dönmedi. Aradan 15 gün geçti, çok iyi ahbabımız olan «Y.....» u buldum, kızın babasını görüp işimi düzeltmesini söyledim, bana verdiği cevap şu oldu: «Öğrendiğime göre kız seni almazmış». Ne yapayım boynumu çektim.

Bu aralık, köylerde bir şayiadır gidiyordu. Neymiş: Alinin ailesini «Y.....» alırmış, bunu duyar duymaz beynimden vurulmuşa döndüm, inanmadım. Çünkü ben 1939 doğumluyum, ailem olan Beyhan ise 1938 doğumludur, iyi ahbabımız olan «Y.....» ise 45 - 50 yaşındadır. Altmışlık bir ailesi vardır. Aynı zamanda köy ihtiyar heyetindendir. Buna inanmak mümkün değildi. Bize sık sık gelen «Y.....» gelmez oldu. Haber gönderdim, bana cevaben: «Bana adam lâzım, gelsin sığırları gütsün. Ben o kıza elimi öpmeye geldikleri zaman göz koymuştum» demez mi? O haberi alır almaz düşeceğim bu sıkıntı aklıma gelerek ağladım. Nihayet bir ay içerisinde ailem olan Beyhanla evlendiler. Nikâhı kaydettiremedi. Çünkü evdeki kocakarı üzerine kayıtlı idi. Yalnız «Y...», Beyhan'a arazi vermek mecburiyetinde kaldı. Ordu Adliyesinde 26.8.955 günü Beyhana 10 bin liralık arazi tapuladı ve Adliyenin salonunda attığım mermi ile öldü. Beyhan'ı da öldürmek istiyordum, fakat muvaffak olamadım. Ben hapse düştüm. 12 sene cezaya mahkûm oldum. Beyhan ise yakalandığı menenjit hastalığından öldü. Böylelikle 3 yuva sönmüş oldu. Şimdi ise ben öldürmek istediğim Beyhan'a acıyorum, ıstırap çekmekteyim. Emin olun ki yapmış olduğum bu işe pişmanım.

Dert yanmaya adamım olmadığı için, sizler de derdini anlatmaktan insan ferahlanır, dediğiniz için ben de size anlatmaktan ferahlanıyorum.

Bu yazılarıma sütunlarınızda yer verilmesini saygılarımla rica eder, hürmetle ellerinizden öper, kusurum varsa affını dilerim.

Ali Özkurt
Ceza Evinde
Ordu

GÖNENDE ŞEFTALİ BAYRAMI

RÖPORTAJ VE FOTOĞRAFLAR: FARUK ARIK

Dünyanın en lezzetli ve büyük şeftalilerinin yetiştirildiği Gönen'de, her yıl olduğu gibi bu yıl da, ilçelerden gelen bahçe sahiplerinin iştirakiyle mevsimin Şeftali Bayramı geçenlerde kutlandı. Bahçe sahiplerini teşvik ve iyi mahsul elde etmek gayesiyle hazırlanan müsabakalarda, bu yıl birinciliği kazanan şeftalinin ağırlığı 680 gramdı. Şeftalilerinin yanı sıra Gönen, meyva bahçeleri ve patlıcanlariyle de meşhurdur. Gene Gönende bulunan Türk - Alman Nümune Çiftliğinde Almanlarla birlikte çalışan ziraatçilerimiz, modern ve teknik ziraatçilikte artık tamamen yetişmişlerdir. Bu bayram gününde onların muvaffakıyetlerini ve sevinçlerini de yakinen gördük. O gün genç, ihtiyar bütün Gönenlilerin yanında, onlar da bayrama katıldılar, millî oyunlar oynayıp horo teptiler. Küçüğünden büyüğüne kadar herkes o gün Gönen için çalışıyordu.

Üstte seçimlerde derece kazanan şeftaliler, millî kıyafetlere bürünmüş Gönenli genç kızlar tarafından halkın önünden geçirilirken görülüyor.

Soldan birinci resim, Şeftali Bayramı münasebetiyle civar ilçelerden gelen ve bayrama katılan ziyaretçileri, o gün için özel olarak hazırlanan rozetlerin takılışı sırasında göstermektedir.

Gönenli genç kızlar halk türküleri söyleyip şiirler okuduktan sonra, (soldan ikinci resim) millî kıyafetlerle halk oyunları oynarken görülüyorlar.

Sizin Çocuğunuz da kazanabilir!

Yılın ikinci çekilişinde, Nezihi Kayakıran bir **APARTMAN DAİRESİ** kazandı. Sizin çocuğunuz da neden onun kadar kısmetli olmasın?

Çocuğunuz adına açtıracağınız en az 200 liralık bir **İkramiyeli Aile Cüzdanı** hesabında biriktireceğiniz **her 100 lira** çocuğunuzun şansını bir defa daha arttırır.

DÖRDÜNCÜ ÇEKİLİŞTE

10 kişiye birer
APARTMAN DAİRESİ

1 kişiye **100.000**

1610 kişiye **200.000**
liralık çeşitli para ikramiyeleri

YAPI ve KREDİ BANKASI

Ayağa dokunmadık taş olmaz

Başa gelmedik iş olmaz

DOĞAN SİGORTA

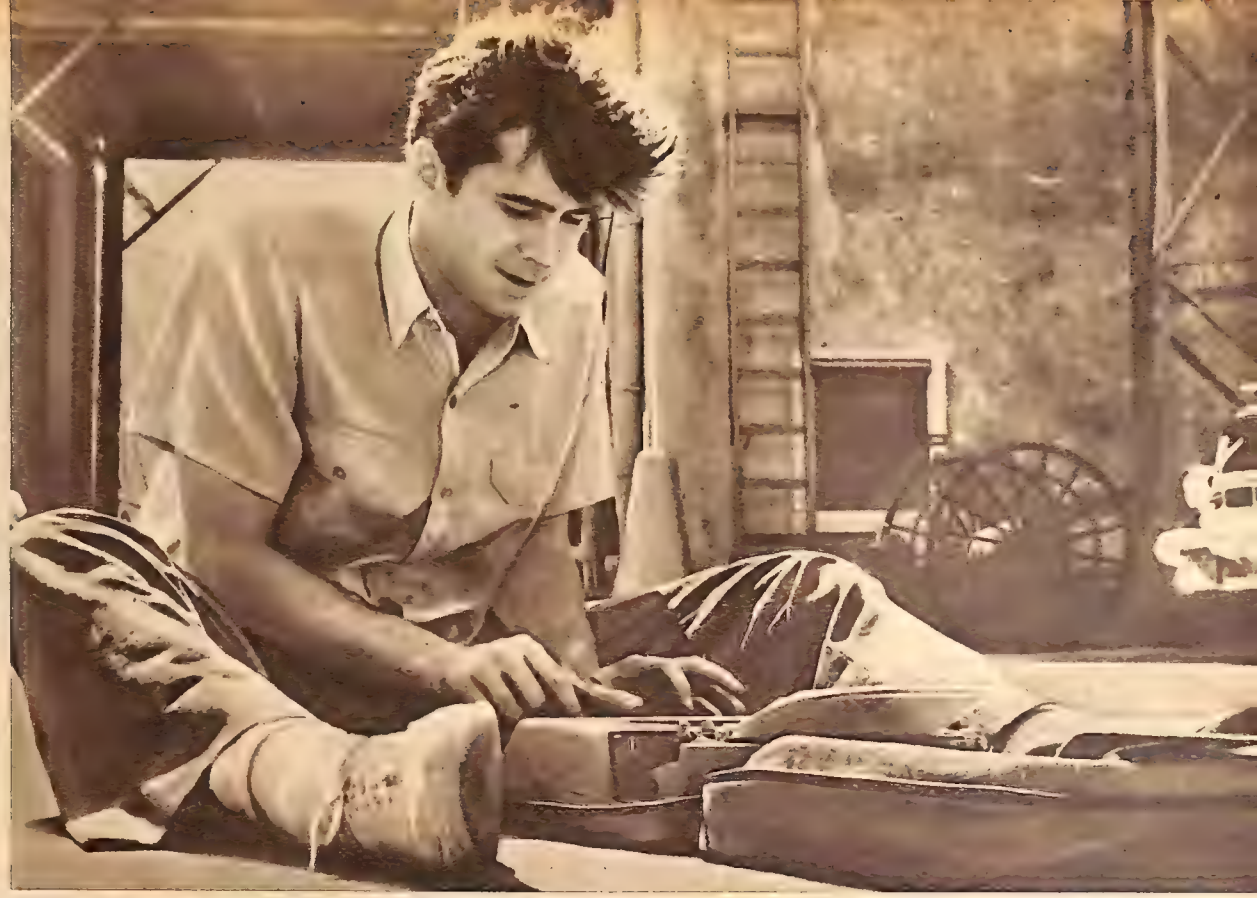

İnanır mısınız ?... Yakışıklı Anthony Perkins «Tall Story» (Uzun Hikâye) adlı yeni filminde bir basketbolcuyu temsil edecek. Fizik yapısının gayet elverişli olmasına rağmen, Anthony spora pek fazla meraklı değildir ve hayatında ilk defa basketbol oynamış olacaktır. Oynamayı bir tarafa bırakın, genç aktör bugüne kadar hiç basketbol seyretmemiştir. Tony iki yıl önce «The Fear Strikes Out» filminde de bir beyzbolcuyu canlandırmıştı. «Tuhaf değil mi?...» diyor genç aktör. «Kamera karşısında oynamaya çalıştığımdan beri bu iki spora da merak saldım...» Mamafih Hollywood sakinleri, Anthony Perkins'in güzel kızlarla flört etmekten sporla meşgul olmaya pek fazla vakit bulamıyacağını söylüyorlar. Tony'nin son arkadaşı bir yabancı hava yollarının güzel hostesi imiş...

Hoş Memo'dan Sinemaya Broadway tiyatrolarında 350 defa «Li'l Abner» (Hoş Memo) piyesinin kahramanlarından «Daisy Mae» (Gül Pembe) yi canlandıran sarışın Julie Newwar, şimdi de beyaz perdede görülecek. Julie, Amerikalı ressam Al Capp'ın meşhur eserinden adapte edilen (Hoş Memo) piyesinin sinematografik versiyonunda aynı rolü canlandırıyor. Aktris, bıradaki rolünü tamamladıktan, şirketle anlaşması bittikten sonra (Hoş Memo) daki (Gül Pembe) yi İsveç sahnelerinde temsil edecektir.

Yedi Çaylağın Evi Esmer ve sevimli Fransız aktrisi Nicole Maurey, Hollywood'da yeni bir film çevirdi. Hikâyesi Holânda ve İngilterede cereyan eden bu casusluk kordelesinin adı «House of the Seven Hawks» (Yedi Çaylağın Evi). M.G.M. kumpanyasının bu yeni filminde Robert Taylor ve Linda Christian da rol almış bulunuyorlar.

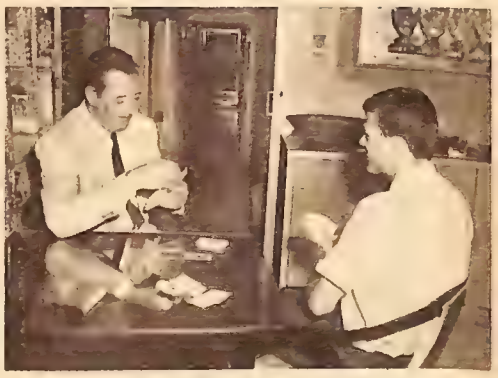

Sanatkâr Aile John Wayne'in on yedi yaşındaki oğlu Pat Wayne genç aktörlerdendir. Pat, babası perdeden çekildikten sonra da Wayne adını unutturmamaya gayret edecek. Emektar John Wayne'in üç yaşındaki kızı Aissa da şu sıralarda babası ile birlikte «Alamo» filminde rol alıyor...

Ne var, ne yok!..

İngiltereden Davet Claudia Cardinale, memleketi dışında da adını tanıtmaya muvaffak olabilmiş genç ve kabiliyetli İtalyan yıldızlarındandır. Romada Vides firmasına uzun vâdeli bir kontratla bağlı olan aktris son filmini J. Arthur Rank Kumpanyası hesabına Londrada çevirdi. «Yukarıdakiler ve Aşağıdakiler» adlı bu komedi filminde Claudia bir hizmetçi rolündedir. Filmde Claudia Cardinale ile birlikte Mylène Demongeot, Anne Heywood ve Michael Craig de rol almışlardır. Bu film halen İngiltere sinemalarında gösterilmektedir...

Oğluna Hasret Jayne Mansfield halen İngiltere'de 20th Century Fox kumpanyası hesabına yeni bir film çeviriyor. Sarışın aktrisin İngilterede kaldığı müddetçe tek tasası oğlu Miklos oluyormuş. Jayne «Hollywood'daki evimizde Miklos'u yalnız başına bırakırken içimin nasıl burkulduğunu tarif edemem» diyor. İki yıldan beri film çevirmeyen Jayne Mansfield İngilteredeki işini tamamlar tamamlamaz Hollywood'a dönecek ve orada kendini bekliyen tekliflere cevap verecek. Yandaki resimde cazibeli aktris, oğlu Miklos ile görülmektedir.

İsimlerinizin Mânasını Biliyor musunuz?

Okuyucularımızın tekrar istedikleri isimlerin hangi sayılarda çıkmış olduğunu bildiriyoruz: Behçet 43, Eribe 91, Erdoğan 106, Filiz 22, İzzet 41, İhsan 42, Muammer 63, Münire 80, Nebahat 4, Raşit 71, Sümru 80, Salih 88, Sedat 106, Şermin 53, Şadiye 70, Tülay 69.

Fethi, Fethiye +

Feth, Arapçada «açmak, zaptetmek» anlamına gelir. Fethi ismi, ekseriya bir zafer sırasında doğan çocuklara konur. Adaşlar arasında tanınmış inkılâp ve devlet adamlarımızdan olup milletvekilliklerinde, Dahiliye Vekilliğinde ve Büyük Elçiliklerde bulunmuş olan merhum Fethi Okyarla, ilk tayyarecilerimizden ve tayyare şehitlerimizden Fethi Bey de bulunuyor. Türkiyeden Kahireye yaptıkları bir uçuş sırasında tayyareleri düşerek parçalanan ve kendileri şehit olan Fethi ve Sadık beyler için o zaman yapılan ve bestelenen bir şiiri hatırlatıyoruz:

«Telli turna gibi çıktın yuvadan,
Dedim sakla kötü gözden Yaradan.
Günler geçti, aylar geçti aradan,
Hep gidenler geldi hâlâ gelmedin.»

Mekki, Mekkiye +

Mekke şehrinde doğan kız ve erkeklere verilen Arapça isimdir. «Mekkeli» demektir. Adaşlar arasında iki defa Sadrazamlık yapmış bulunan şair ve âlimlerimizden Mehmet Mekkî Efendi ile 19. asır sonlarında tanınmış şairlerimizden Kazasker Mehmet Mekki Molla da bulunuyor.

Cazim +

Cezm, Arapçada «kesin karar, katî hüküm» demektir. Erkek isimleri arasında bulunan Cazim «hükmedici, kesin karar veren» anlamına gelir.

Naki, Nakiye +

Arapça bir sıfat olan kelimenin aslı «nakkiy» dir ve temiz demektir.

Havva +

Anadoluda çok tutunmuş bulunan bu kadın ismi, dinî inançlara göre, yeryüzündeki ilk kadının adıdır. Havva; ilk insan ve ilk peygamber olan Hazreti Ademle birlikte yeryüzüne indirilmiş, fakat bir müddet sonra Hazreti Adem'den ayrılmak mecburiyetinde kalmıştır. Nihayet Tanrının merhametini kazanarak tekrar birleşmişlerdir. Şemsettin Saminin Kamusu Âlâmı, Âdem isminin İbrani dilinde «toprak» anlamına, Havva adının da yine aynı dilde, «diri» anlamına geldiğinin rivayet edildiğini bildirmektedir. Hıristiyanlar «Havva» ya «Eva» der.

\+ İşaretli isimlerin mânaları okuyucularımız tarafından istenmiştir.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Adanadan Bay Halil Uyanık'a:

Amerikayı görmeyi pek çok insan istiyor. Ancak, hayatî ve pek zaruri bir sebep olmadan, sadece gezmek için döviz alabileceğinizi zannetmiyoruz. Fakat bir fırsat zuhurunda turistik seferlerden istifade edebilirsiniz.

■

Üsküdardan Bay F. Dalay'a:

Kullandığımız teknik, mecmua ve gazetelerden resim alıp neşretmeğe müsait değildir. Alâkanıza teşekkürler.

■

Havrandan Bay Gazi Uşaklı'ya:

Orta Asya verimli bir kıta olduğu tarihlerde orada muhtelif Türk kabileleri bulunuyordu. Zamanla daha çoğaldılar. Göçün başlıca sebebi kuraklıktır. Sular azaldı, yeşillik kayboldu ve halk, daha verimli toprak aramak için, anavatanı terketti.

Ankaradan Bay R. Ö. ye:

1927 senesinde, regaip kandilinin ertesi günü dünyaya gelmişsiniz. Milâdi tarihle bunun hangi ayın hangi gününe rasladığını soruyorsunuz. Regaip kandili Arap aylarından recebin ilk cumasına raslar. 1927 senesinde ocak ayının 7. günü recep ayının 2. gününe raslamıştır. O gün cuma idi. Bu hesaba göre 8 ocak cumartesi günü doğmuşsunuz. Fakat milâdi yıl, Arabi yıldan 10 gün kadar daha uzun olduğu için aynı sene içinde recep ayı bir daha 1927 ye girmiş, 30 aralık, recebin 5. cuma gününe raslamıştır. Arada hemen hemen tam bir Arabi yıl kadar fark var. O yıl rumi 1343, Arabi 1345 idi. Bu tarihlerden hangisinde doğduğunuzu tesbit edebilirseniz doğum ayını ve gününü net olarak tâyin mümkün olur.

■

Niğdeli Bayan okuyucumuza:

Bizim cemiyetimizde, kadınlara hoş görünmek, iltifat etmek vardır, fakat kur yapmak yoktur. Kur, bekâr bir erkek tarafından, kendisini beğendirmek ve neticede evlenmek gayesiyle bir kıza karşı yapılır. Evli kadınlara karşı yapılan kuru gelenek ve göreneklerimiz tasvip etmez. Binaenaleyh bir bayanın kur yapana anlayış göstermesi, diğerinin soğuk davranması ev ve eşlerine sadakatlerinin derecesine bağlıdır.

■

İstanbuldan N. D. ye:

Film şirketlerine müracaat ederek figüran olarak çalışmak istediğinizi bildiriniz. Sizde kabiliyet görürlerse ufak tefek rol verirler, belki ileride kendinizi göstererek işi ilerletirsiniz. Heveskârları kabul eden bir film müessesesi tanımıyoruz.

■

Erzincandan Bay Hasan Acemoğlu'na:

Haliçte, eski tarihlerde altın yüklü kalyonların battığı bir rivayettir. Fakat İstanbul Fatih tarafından zaptedilirken Halice bazı kıymetli eşyanın atıldığı, bu arada altın ve gümüş de bulunduğu muhakkak gibidir. Yalnız ortada tamamiyle müsbet bir hakikat olmadığı için bunların aranmasına teşebbüs edilmemiştir. İnşallah bir gün Haliç temizlenir ve rivayet edilen servet de meydana çıkar.

TÜRK YOGİSİ — Ankara okuyucularımızdan Özcan Tolan, 31. sayımızda neşrettiğimiz «Siz de Yogi olabilirsiniz» isimli yazımızı ilgi ile okuduğunu yazarak, kendisinin de Yogi ile meşgul olduğunu bildiriyor. Okuyucumuz ayrıca Yoga'nın tarihçesi ve bu psikofizik doktrini kabul eden ünlü Yogiler hakkında bize kıymetli bilgi veriyor. Okuyucumuza bu ilgisinden dolayı teşekkür ederiz.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

NUTUK — Kemal Atatürk'ün büyük Nutkunun üçüncü cildi. Bu cilt vesikaları ihtiva etmektedir. Maarif Vekâletinin Devrim Tarihi Enstitüsü neşriyatı. Fiatı: 400 kr.

YEDİ ÇATILI EV — Roman. Yazan: Nathaniel Hawthorne. Çeviren: Naciye Öncül. Maarif Vekâletinin Dünya Edebiyatından Tercümeler Serisinden. Amerikan klâsiği. 460 sahife, 800 kr.

İTALYADA RÖNESANS KÜLTÜRÜ — Birinci ve ikinci cilt. Yazan: Jacob Burkhard. Çeviren: Prof. Bekir Sıtkı Baykal. Maarif Vekâleti Alman Klâsikleri serisinden. I. cilt 480, II. cilt 420 kr.

Lünet

FENNÎ GÖZLÜK MAĞAZASI

aradığınızı bulacağınız gözlükçüdür

(Mütehassıs teknisiyenimiz KOSTA)

Beyoğlu, Küçük Parmakkapı S. No. 12
(Kadri Han kapısı karşısı)

BİLMECE

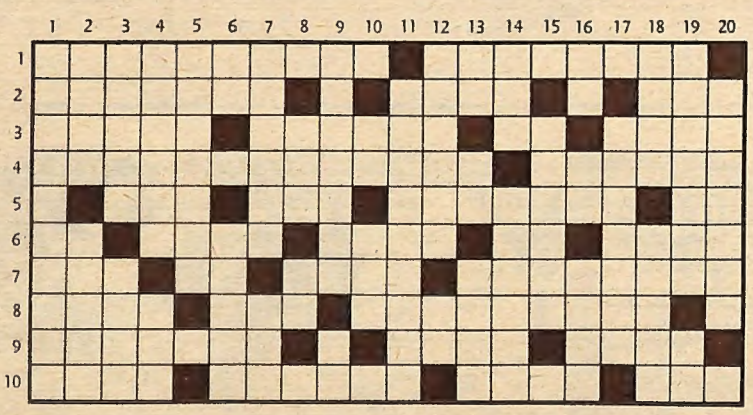

SOLDAN SAĞA: 1: Salon çiçeklerinden bir yaprak (iki kelime) — Karıştırmak. 2: Savaş gemilerimizden birinin adı — Kelepir — Ahır hayvanlarının gıdası. 3: Fakat — Şaka — Su — Eski müstahkem mevkilerden. 4: İstanbul cihetindeki semtlerden birinin halkından — Çok büyük veya belirti. 5: Çabuk — Tersi rakının divan edebiyatındaki adı — Gözü peklik — Virgül kıymetinde bir kelime. 6: İnsanların mekânı — Kanun ve âdet — Hayvanların mekânı — Nota — Kanun ve eşitlik yoluyla iş gören. 7: Faş sahiline hâkim dağlık bir bölge — Tanrı — Tersi hastanın ölüm hâli — Gazetelerde baş yazıyı yazan. 8: Yetişen — Duygu — Fotoğraf çeken. 9: Yırtıcı hayvanlara denir. — Savaş gemilerinden bir takım — Küpü ile meşhur bir bucak merkezi. 10: İtimat et — Gök kuşağı — İtiyat — Rüzgâr.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Düzenbaz. 2: Takı — Harap olmuş. 3: Para ile ölçülen zaman — İyinin aksi. 4: Küçük yafta — Ekmek (eski terim). 5: Matematik terimi (Yeni terim bakışım). 6: Tersi ayak — İstirahat, huzur halinde. 7: Küçük belâ — Ufağın aksi. 8: Bir ajansın ismi — İkinci derecede. 9: Bitirilmemiş — Uzak işareti. 10: Yapılan şey — Hakir. 11: Küçücük Aydın yiğidi. 12: Kıraliçeler — Nota. 13: İşaret sıfatı — Sahip demekmiş — Tersi bilgin. 14: Cefanın eşi — Modaya uygun durumda olan. 15: Çabucak kurulan ev veya hangar. 16: Beş parmaklı uzvumuz — Bir kelimenin kısaltılmışı — Araç. 17: Binanın bir katını elde eden (iki kelime). 18: Tersi alaturkada bir makam — Tecrübe (yeni terim). 19: Tersi işveli ve oynak — Alfabenin son harfi. 20: Bakır onluk.

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	A	D	A	M	O	L	A	N	A	B	İ	R	S	Ö	Z	Y	E	T	E	R
2	O	İ	M	E	T	O	K	A	■	O	N	■	İ	M	A	■	L	A	N	E
3	E	R	İ	M	E	K	■	M	A	R	A	L	■	Ü	N	S	A	L	A	N
4	S	A	K	A	L	U	Z	A	T	A	N	■	A	R	N	A	V	U	T	■
5	E	Y	■	L	■	M	A	Z	İ	■	A	L	İ	■	E	B	A	T	■	İ
6	L	E	Z	İ	Z	■	M	■	N	A	M	■	L	■	T	A	H	■	A	Y
7	E	T	İ	K	E	T	■	S	A	K	A	L	E	T	■	H	■	A	H	İ
8	R	■	Y	■	H	İ	M	A	L	A	Y	A	■	A	N	C	A	K	■	B
9	■	S	A	L	İ	H	■	K	İ	L	A	V	U	Z	■	İ	■	R	A	
10	Ç	İ	N	A	R	■	M	A	■	A	N	A	N	A	S	■	E	M	E	L

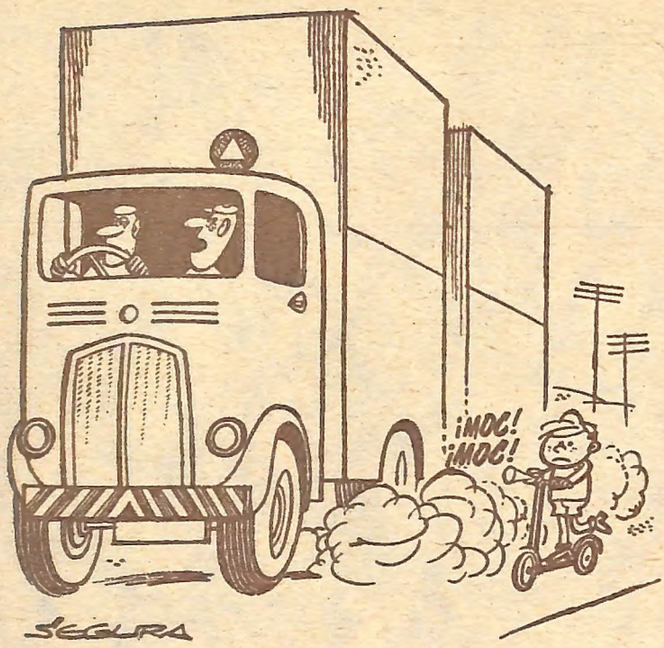

— Yol ver, biri sollamak istiyor!...

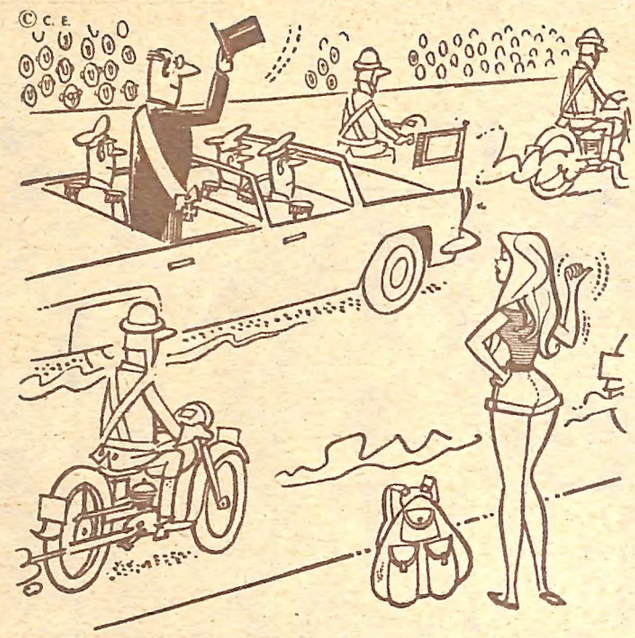

Otostop.

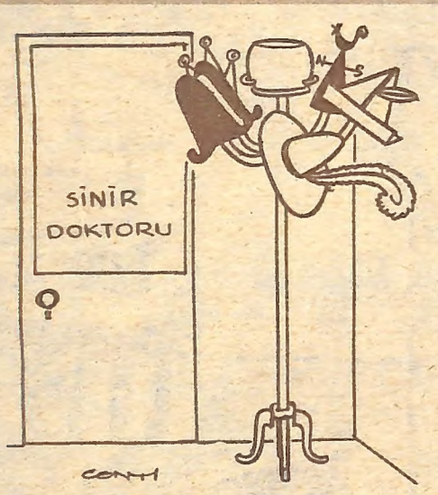

— Pisa kulesini düz gördüğüne göre hayli sarhoşsun demek.

— Hâlâ eskisi gibi yaramazlık yapıyor musun?

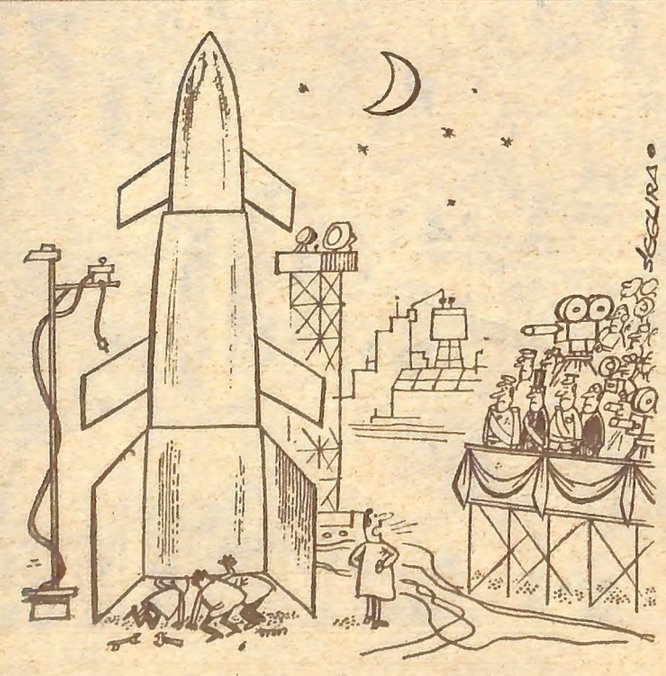

— Kibriti olan var mı?

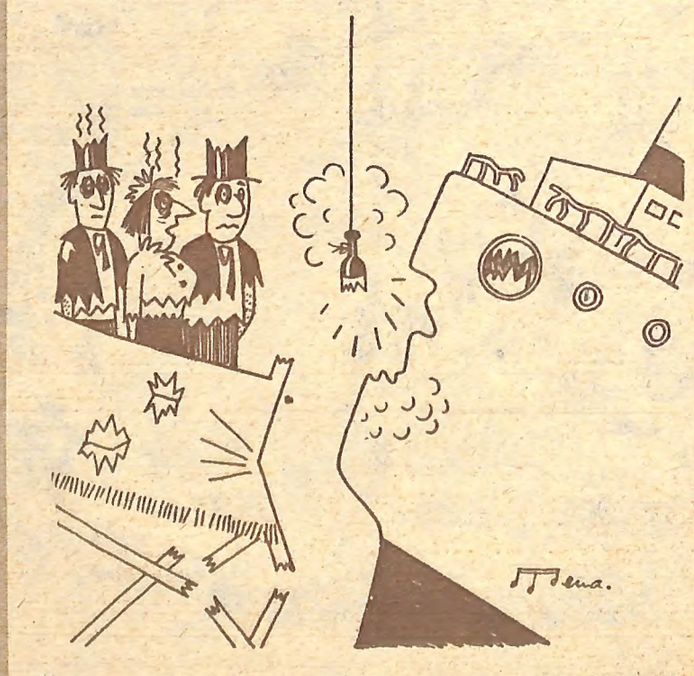

Bu sahifedeki karikatürlerin telif hakları Hayat mecmuası tarafından satın alınmıştır.

OTOMOBİL SELİ — İstanbul, şu son yıllar içinde Ortadoğunun en hareketli bir şehri oldu. Sabah, saat 7 - 9 arasında olduğu gibi, akşamları da 19 - 21 arasında motörlü araçların, ışıltılı bir sel halinde ana caddelerden akıp gittiğini görmekteyiz. Artık günlük yaşayışımızın düzeninde trafiğin büyük önemi vardır. Çeşitli araçların, çeşitli yönlerde yol alışı bakımından pek tabiidir ki, ilgililer hemen her gün oldukça yüklü bir trafik problemi ile karşılaşıyor. Fakat durum ne olursa olsun, şehir şimdi yeniden düzenlenmiş caddeleriyle, kısmen rahatlamış vaziyettedir. Yukarıda, Karaköyden Eminönüne doğru gitmekte olan motörlü araç selini tesbit eden fotoğrafımızda İstanbul, size büyük ve modern bir şehir olmıya namzet bir hava içinde görünmüyor mu?... (FOTOĞRAF: ARA GÜLER)